

אך על אף הסבל הקשה והקור, הרעב וטלטולי הדרך המפרכים, נשארו איתנים ברוחם ללא חת, נאמנים להחלטתם לקבל יסורים באהבה. הם לא נצלו שום הזדמנות לתת קצת מנוחה לגופם היגע, ביום חל, או להרשות לעצמם נגיסה טעימה או לגימה של תענוג. לעתים קרובות היו מציעים להם ארוחה דשנה ויותר מקרוב משקה מחמם עצמות. ולא פעם עלו לנחיריהם ריחות הניחוח של תבשילי הדגים ושל צלי הבשר וכוסיות היין שרף, בעת שעמדו ליד דלת מטבח, כשיתדם הכחושה מושטת בבקשה לחתיכת לחם ישנה, או שארית של אכל חלבי מאתמול או משלשום. הם היו איתנים כפסלע ולא יזו כמלוא נימה מדרך התשובה כפי שהתורה לפנייהם על ידי בעל "מגלה עמקות" בהתאם לפסק הדין של בית הדין הגדול, רק בדרך זו יעלה בידם לכפר על חטאיהם.

עם תם הגלות

כך עברו על שני השתפים בעלי-התשובה שלש שנים תמימות. שלש שנות סבל בל יתאר. הדמיות הגבריות של שני הקצבים שופעי המרץ ובריאות היו עתה מצמקות ורזות, שבורות ורצוצות ומדפאות עד עפר. במשך שלש השנים הללו לא נהנו מעולם הזה אפלו הנאה קלה שבקלות. להפך, הם ברחו כמטחוי קשת מכל דבר שעלול לגרם להם תענוג כלשהו, כדי שלא לבוא לידי נסיון. השמחה וההנאה היו רחוקים מהם כרחוק מזרח ממערב, ואף פעם לא עלה החינה על פניהם. במקום שם ישנו היום לא ישנו מחר. תמיד היו נעים ונדים, ללא כל הפוגה. בקיץ צעדו יחפים תחת קרני השמש החמות שהכו על ראשם ולהטו על בשרם הכחוש. עקבות רגליהם נתקשו ונתחסנו על ידי כף כמו סליות של עור. היה בכך לפחות יתרון שזה הגן עליהם בדרךם על צרורות וחדים אבנים ובבססם בכף ובשלוליות מים. בחורף לא עצרו בעדם, לא גלי קר מקפיאי עצמות ולא סיפוח שלג כבדות ביותר, מלהמשיך בנדידתיהם בדרך לא דרך, על פני שדות פתוחים, חשופים לפגעי הטבע הקשים וצפויים לסכנת מות משלג ומקור.

לא פעם ארע שאחד מהם, זה או זה, נתקף במחלה, חם גבוה, צמרמורת, כאב ראש אמיים, אפיסת כחות, כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות, אך גופם, שהתחסן על ידי יסורים וכאב, ורוחם העשויה לבלי חת, סיעו להם להתגבר גם על כל המחלות, ואולי היתה זאת זכותו של בעל "מגלה עמקות" שעמדו להם, שיוכלו לעבר את מבחן היסורים של שלש שנות התשובה, כדי לתקן את נפשותיהם לעולם הבא.

בָּרָם, בְּיָנִיתִים נִתְּנוּ הָאֲבָק וְהַזְעָה אֶת אוֹתוֹתֵיהֶם עִמָּךְ עִמָּךְ בְּעוֹר בְּשָׂרָם וּבְקַמְטֵי פְּנֵיהֶם. כִּי בְּמִשְׁךָ כָּל שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים, אַף פָּעַם לֹא הִתְרַחְצוּ כַּהֲגֹן, לֹא הִסְתַּפְּרוּ וְלֹא עָשׂוּ אֶת צְפָרְנֵיהֶם. שְׁעֲרוֹתֵיהֶם גָּדְלוּ פָּרַע וּפְרָצוּפֵיהֶם כְּשׁוּלֵי קִדְרָה. נוֹסֵף לְכָל זֹאת הָיוּ תַּמִּיד עֵיפִים וְסוֹחוּטִים, סָחְבוּ אֶת רַגְלֵיהֶם הַכּוֹשְׁלוֹת, לֹא בְּכַחוֹת עֲצָמָם, אֲלָא בְּכַח הַרְצוֹן הָעֵז וְהַחֲלָטָה הַנְּחוּשָׁה, לֹא לְהַרְפוֹת מִן הַמַּאֲמָץ לְבַצֵּעַ אֶת מְשִׁימַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִטְלָה עֲלֵיהֶם כְּדֵי לְטַהֵר אוֹתָם מִפְּשָׁעֵיהֶם.

רק בְּהִתְקַרֵּב הַחֲדָשִׁים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁל שְׁלֹשׁ שָׁנֹת הַתְּשׁוּבָה, הִתְחִילוּ לְהִתְעַנֵּן לְאֵן וּנְקִלְעוּ בְּדָרְךָ נְדִידָתָם הָאֲרָכָה וְרַבַּת הַתְּלָאוֹת, מֵה שֵׁם הַמְּקוֹם בּוֹ הֵם נִמְצְאִים, מֵה הַמְּרַחֵק מִמֶּנּוּ וְעַד קְרֵאקָא עִיר מוֹלְדָתָם, וְכַמָּה זְמַן צָרִיךְ לְקַחַת כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְשָׁם בְּרֶגֶל. לְפִי זֶה יֵדְעוּ מִתִּי עֲלֵיהֶם לְהִתְחִיל לַעֲשׂוֹת אֶת דְּרָכָם חֲזָרָה לְקְרֵאקָא, וּבְאִיזוֹ מְהִירוֹת עֲלֵיהֶם לְלַכֵּת כְּדֵי לְהַגִּיעַ לְשָׁם בְּתֵם שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים.

כְּכֹל שֶׁהִתְקַרֵּב הַמוֹעֵד לְסוּיִם מְשִׁימָתָם, שָׁאֲפוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עִידוּד וְחֻזֵק מִהֶעֱבְדָה שֶׁהֵם מְלֹאוֹ אַחֲרֵי תַּנְאֵי הַתְּשׁוּבָה, שֶׁנִּגְזְרוּ עֲלֵיהֶם עַל יְדֵי בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, בְּשִׁלְמוֹת וּבְדִיקְנוּת, מִבְּלִי לְגַרְעַ אֶפְלוֹ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה מִמִּנַּת הַסֶּבֶל וְהַעֲנוּיִים שֶׁנִּקְבְּעָה בְּשִׁבְלָם. לְהַפֵּךְ, לְעֵתִים קְרוֹבוֹת עוֹד הִחְמִירוּ עַל עֲצָמָם בְּהַגְבִּירָם אֶת סְגוּפֵיהֶם מִחֲמַת הַחֲשָׁשׁ שֶׁמָּא אֵינָם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבָתָם...

כֵּן נִקְפּוּ וְחָלְפוּ הַיָּמִים, בְּדְרָכָם חֲזָרָה וּבְדִיקוֹ עִם סוּיִם שְׁנַת הַנְּדוּדִים הַשְּׁלִישִׁית הִגִּיעוּ לְקְרֵאקָא.

חוזרים לקראקא

שְׁתֵּי בְּרִיּוֹת מְשֻׁנוֹת, מְלַבְּשׁוֹת בְּבִלְוֵי סְחָבוֹת, שֶׁעָשׂוּ רֵשֶׁם זְנוּעֵתִי כְּרוּחוֹת רְפָאִים שְׁלֹא מַעֲלָמָא הַדִּין, כְּדַמְיוֹת שֶׁל שְׁנֵי יָמִים שֶׁיֵּצְאוּ מִקְּבָרֵיהֶם, לְאַחַר שְׁבֻשָׁרָם נִמְקַ מְזַמְּנוֹ, וְרַק שֶׁלְדֵיהֶם קָבְלוּ שׁוֹב כְּשֶׁר תְּנוּעָה, נִכְנָסוּ לְקְרֵאקָא וּפְלָסוּ לָהֶם דְּרָךְ יִשְׂרָאֵל לְעֵבֶר בֵּיתוֹ שֶׁל רַב הָעִיר.

אֲנָשִׁים הַבִּיטוֹ אַחֲרֵיהֶם בְּתַדְהֶמָּה, אַף אֶחָד לֹא זָהָה אוֹתָם, כִּי בְּצֵאתָם הָיוּ גְבָרִים נְאִים בְּמִיטָב שְׁנוֹתֵיהֶם, וְאֵלּוּ עָתָה בְּחֻזְרָם מְגֻלוֹתָם, נִרְאוּ כְּזִקְנִים, שְׁבָרִי כְּלִים, מְגַדְלֵי פָּרַע, וְקִרְעֵי סְמִרְטוּטִים עוֹטְפִים אֶת גּוּפָם אַכּוּלֵי הַרְזוֹן.

בַּעַל "מְגֻלָּה עֵמְקוֹת", אֲשֶׁר בְּמִשְׁךָ כָּל שְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים לֹא הִסִּיחַ אֶפְלוֹ יוֹם אֶחָד אֶת דַּעְתּוֹ מִשְׁנֵי הַקְּצָבִים בְּעַלֵּי-הַתְּשׁוּבָה, בְּהַרְגִּישׁוֹ וּבְהַשְׁתַּתְּפוֹ בְּכָל סְבִלוֹתֵיהֶם וְעֲנוּיֵיהֶם, חִפָּה בְּאוֹתוֹ יוֹם, יוֹם הַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאתָם לְנְדוּדֵיהֶם, בְּצַפְיָה דְּרוּכָה לְבוֹאֵם בְּחֻזְרָה. מֵאֵז שְׁעוֹת הַבְּקָר הַמְּקַדְּמוֹת עֲמַד לֵיד הַחֲלוֹן, צוּפָה הַחוּצָה בְּכִלְיוֹן עֵינַיִם וּבְמַתִּיחוֹת רַבָּה.

זכים וטהורים

ובראותו מרחוק את שתי הדמיות המוזרות ומעוררות הסלידה, ידע מיד שאלה הם בעלי התשובה. הוא אץ החוצה בחלוק השנה ובלי מגפעת, ורץ לקראתם כאלו היה נער על ימים, ובפרשו את ידיו לרוחה הכריז בקול רוטט מהתרגשות:

”ברוכים הבאים, צדיקים וקדושים! בעלי תשובה זכים וטהורים!”

הוא נתן להם שלום ברב חדונה, לחץ את ידיהם בחמימות בהריחו את ריחם בפתענוג ריחני עלאי:

”הרי אתם מפיצים סביבכם ריח של גן עדן!”

הוא הכניס אותם לביתו ברב כבוד, כשהוא מפזז ומכרפר סביבם בחפה רפה, משמש אותם בעצמו, מביא לכבודם את הפרסאות הנאות ביותר ומבקש מהם לשבת, ותוך כדי כך הוא נופל על צנארים ומחבק אותם ולוחץ אותם אליו באהבה ובהערצה.

”אשריכם ואשרי חלקכם!” מביע הרב את רחשי לבו, ”הרי אתם בעלי תשובה גמורים! אפלו גדולי הצדיקים לא ינחלו בעולם הבא כבוד וגדלה כמוכם! במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד!”

הוא הביא לפניהם כבוד מכל טוב, ובראותו את מבטי השאלה על פניהם, אם כבר מתר להם לאכל מזון משבח, הרגיע אותם בדברי עידוד ונחמה:

”אכלו, בני, אכלו! מעתה הכל כבר מתר לכם! מהיום והלאה לא תוסיפו להיות נעים ונדים בעולם ולא תענו יותר את נפשותיכם ביסורי הגלות! תוכלו להשאיר לגור בקראקא יחד עם נשותיכם! ברם, יהיה אסור לכם לעסק במסחר, אלא להתפרנס בישר מעבודת כפיים! תוכלו להיות סבלים, חוטבי עצים, שואבי מים, שומרי לילה וכדומה, מה שיזדמן לכם! ואני יכול להבטיח לכם שעבודה לא תחסר לכם! אבקש מבעלי הבתים, תושבי העיר, שיזאגו לך שתוכלו להרויח את לחמכם, ושאר אחד לא יעלה על דל שפתיו ולא יזכיר לכם את מעשי החטא שלכם בעבר! כי חטאיכם אינם קיימים עוד! הם נשטפו ונמחקו בדם ובזעה ובמח עצמותיכם המענות! לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם!”

יהודי קראקא כבר כמעט שכחו את המארע של שני הקצבים, שהכשילו את העיר במאכלי טרפה במשך שנים רבות, ואשר בית הדין הגדול גזר עליהם להשמיד את כל רכושם ולהיות נעים ונדים בעולם. מאז עברו כבר שלש שנים והענין ירד מסדר היום.

נקיים מפל חטא ופשע

אך לפתע הכריז השמש של בית הדין בכל בתי המדרש ובתי התפלה, בפקדת הרב דמטא את ההודעה הבאה:

”מכריזים ומודיעים בזה לכל בעלי הבתים בעיר, ששני הקצבים בעלי התשובה חזרו לקראקא לאחר שלש שנות גלות וקיימו בשלמות את גזר דין התשובה שהטל עליהם! מהיום והלאה הרי הם צדיקים גמורים ונקיים מפל חטא ופשע! הרב שליט”א מטיל אפוא חובה על כל בעלי היכלת לתמוך בהם ולעזור להם להשיג עבודה, כדי שיוכלו לפרנס את עצמם ואת נשיהם. יש לעשות את כל האפשר על מנת למצא עסוקים בשבילם: חטיבת עצים, העברת חבילות, שליחויות, שמירה בלילות ולשלם להם שכר הגון!”

”וכל אחד ואחד מזהר בזה באזהרה חמורה לא להזכיר להם עוונות ראשונים ולא לפגוע בכבודם בכל צורה שהיא! אדרבה, יש להתיחס אליהם במלוא האהדה, להקל עליהם ככל האפשר ולחפש בשבילם רק עבודות נוחות, לאחר שענו את נפשותיהם במשך שלש שנות גלותם בסגופים קשים ביותר! כלם חייבים לדאג לכך שלא תחסר להם פרנסה ושלא יקפחו אותם! הם, שני בעלי התשובה עצמם, שלמדו להיות נכנעים ומשפלים עד דכא, הרי לא יגיבו ולא יתקוממו נגד עול וקפוח, לכן יש לנהג כלפיהם במשנה זהירות שלא יפגעו בהם אפלו פגיעה קלה שבקלות!”

בעל ”מגלה עמקות” הלוח להם סכום כסף קטן מקפת הקהלה, שהספיק בשבילם כדי לקנות מלבושים פשוטים וזולים מאד, אך לא קרועים, וכדי לשכר דירות שנות בשבילם ובשביל נשיהם. הם התחייבו להחזיר את כספי ההלוואה בתשלומים קטנים, שיצליחו לחסוך פרוטות פרוטות משכר עבודתם, ובלבד שלא יהנו ממתנת בשר ודם, אלא מהכסף שיפיל בחלקם מעמל כפיהם.

יהודי קראקא הוכיחו נכונות רבה לקיים את פקדת רבם הדיגול. כאשר שני בעלי התשובה העשירים המכבדים ביותר לשעבר הופיעו בשוק בבגדים פחותים וגסים, חגורים בחבלים של סבלים מסביב למתניהם, והתחילו לתור בעיניהם מסביב, לאן לפנות כדי להרויח כמה פרוטות עבור לחם לאכל, נמצאו מיד קופצים רבים, שהתחרו ביניהם בשפע של הצעות עבודה בשבילם:

”בואו אתי! יש לי בשבילכם עבודה!”

”לא! יותר טוב שתבואו אתי! אצלי תהיה לכם עבודה קלה יותר!”

”לכו אחרי! אצלי תקבלו שכר יומי יותר גבוה!”

”ואצלי לא תצטרכו לעבד כלל! תמלאו רק תפקידי שמירה, ותוכלו לתת מנוח לעצמותיכם היגעות!”

נדיבי הלב מממש משכנו אותם בשוליהם זה לכאן וזה לכאן, ושני בעלי התשובה נתנו להם לעשות בהם כחפצם מבלי לפצות פה, כאלו היו יצורים ללא כח רצון כלל. הם לא התעניינו לדעת איזו עבודה מציעים להם ולא שאלו מה יתנו להם תמורתה, מיד עם הגיעם למקום העבודה, התחילו ללא שהיות לעבד במלוא המרץ, מה שאחרים שעשו במשך כל היום, גמרו הם בשעה שעתים, ודרשו עוד ועוד עבודה, ובלבד להיות בטוחים שלא יקבלו חס וחלילה תשלום שלא יהיה לו פסוי מלא בעבודה חרוצה ויעילה.

רבים היו באים למקום עבודתם כדי לחזות בתופעה הנדירה, וללמד מוסר השכל משני בעלי התשובה, שלמרות שנשאר מהם עור ועצמות בלבד, ידעו להפעיל את כח רצונם ולדרבן את עצמם לעבד בלהט ובמרץ נעורים שעות על שעות ללא הפוגה. אלה שזכרו את מראה פניהם מתקופת העשר שלהם מלפני שלש שנים, כאשר הבריאות והאון שפגעו מכל ישותם, לא יכלו שלא להתרגש עמקות בהסתכלם עתה על שני הסבלים, שעורם הצהיב כמו קלף מיבש ועצמות לחייהם החדות בלטו החוצה, ולא אחד הוריד דמעה מרב רחמנות והשתתפות בצערם. כדי לא להביא אותם במבוכה, היו האנשים מציצים בהם מבין סורגי הגדר שמסביב למבנה שבעלי התשובה עבדו שם, והיו מסתלקים מהר כשהבחינו שהם מרגישים שמסתכלים בהם.

לאט לאט התאקלמו טוב בעיר, הפכו לאנשים שהצבור נזקק לשרותם והרויחו את לחמם בישר ובנאמנות. הם מצאו להם מגורים מחוץ לעיר, כי התבישו לגור בשכונות עם יהודים, שאולי יזכירו להם עוונות ראשונים. הם גם לא רצו לגרום אי נעימות לילדיהם ולנכדיהם. מדוע יסבלו עבור עוון אבותיהם?

הכתב המפרש

ערב אחד, אחר יום של עמל מפרה, באו שני בעלי התשובה אל בעל "מגלה עמקות", כשפניהם מביעים דאגה עמקה. הם עמדו בהסוס ליד הדלת וחפו שהצדיק ישא את עיניו ויזמין אותם להפגס.

”ברוכים הבאים, בני היקרים!” קרא בעל "מגלה עמקות" כשהבחין בהם, "אתם נראים לי מדאגים מאד... מה הסבה? האם חסר לכם משהו? האם מישהו העליב אתכם או גרם לכם עול? ספרו נא לי ואעשה כל מה שביכולתי כדי לעזר לכם.”

"רבינו הצדיק!" געו שניהם פאחד בבכי תמרוורים, "אנו מלאי פחד מיום הדין הנורא הממשמש ובא! ימי הזקנה מתקרבים והולכים, ולא רחוק היום בו יופיע מלאך המוות בעל אלף העינים, ויביא אותנו בפני בית דין של מעלה, ושם יהיה עלינו למסור דין וחשבון על כל מעשינו בעולם הזה! אמנם סגפנו את עצמנו במשך שלש שנים וקבלנו באהבה את הסבל והענויים של הגלות, אך מי יערב לנו שדי בכך? מי יודע אם זה מספיק כדי לכפר על הפשעים החמורים שבצענו במשך עשרות שנים? צמרמורת תוקפת אותנו כשאנו נזכרים במה שצפוי להם, לרשעים, בעולם הבא, ומתעורר בנו הרצון לצאת שוב לגלות ולהמשיך לסגף את עצמנו בענויים יותר גדולים, ובלבד להיות בטוחים שנוכל לתקן מה שפגמנו ברב חטאינו ופשעינו!"

"הרגעו נא, בני, ואל תכרסמו את לבכם בהרהורי דאגה!" השתדל הרב להשקיט את בכים, "אין כל ספק בדבר שאתם כבר עתה צדיקים גמורים! אני מאחל לעצמי "לזכות" להגיע לעולם הבא כה נקי מחטא ועוון כפי שאתם תגיעו לשם לאחר מאה ועשרים, נקיים וטהורים מכל סיג ופגם! חלקכם בגן עדן יהיה למעלה מחלקם של צדיקים גמורים, כי השב בתשובה "זדונות נעשות לו כזכות".

"אבל רבינו הקדוש והטהור, אנו בכל זאת זוחלים ורועדים, ולבנו חושש ודואג מה יהא בסופנו..." לא יכלו השנים לעצור בעד מעין דמעותיהם, "אלו היינו זוכים לפחות לקבל אות או מופת או אשור בכתב, שיחזק בנו את הבטחון שאכן יש לנו חלק בעולם הבא..."

"הריני נעתר לכם גם לזאת!" השיב הרב, בראותו שאחרת לא יוכל להרגיע את רוחם, "אמסר בידיכם כתב מפרש שיניח את דעתכם!"

מגלת הקלף

למרות השעה המאחרת, התישב בעל "מגלה עמקות" ליד שלחנו, נטל לידו את נוצת האוז, טבל אותה בדין, ורשם על הקלף את השורות הבאות:

"אני החתום מטה, רבה של קראקא ואב בית הדין הגדול שהוציא את פסק הדין נגד שני הקצבים השתפים, וגזר עליהם את תשובת המשקל החמורה, כדי לכפר על פשעיהם העצומים, ושהם קימו אותה בשלמות לכל פרטיה ודקדוקיה. הריני גוזר בזה, שכשם שקבענו בבית דין של מטה, כך יקימו בבית דין של מעלה. והשנים יהיו מנקים מכל עוון ואשמה ורשע".

פאשר סיים הרב את כתיבתו, הקריא את הכתב בפני בעלי התשובה, ושניהם הושיטו את ידיהם לקבלו מידיו. בעל "מגלה עמקות" לא ידע למי מהם למסור

את הכתב המפְרָשׁ. לבסוף מסר אותו לידי זה, שְׁנַתְעוֹרֵר ראשונה ועוֹרֵר את שְׁתַּפוּ לַפְתִּיחַ בְּדַרְךְ הַתְּשׁוּבָה.

רק אִז חֲזְרוּ הַשְּׂנִים הַבֵּיתָה בְּלֵב קל יותר.

מגלת הקלף שְׁנַמְסְרָה לְיָדָם על ידי בעל "מגלה עמקות" נסְכָּה בָּהֶם הַרְגֵּשׁת בְּטָחוֹן בְּמַקְצָת, וְחִזְקָה בָּהֶם אֶת הַתְּקוּהָ שְׁאֲכֹן כְּפָרוּ על חֲטָאֵיהֶם בְּשִׁלְשׁ שְׁנוֹת סְגוּפֵיהֶם, וְשׁוֹב לֹא יַעֲנִישׁוּ אוֹתָם בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעֲלָה בְּעוֹן הַכְּשָׁלַת הַרְבִּים בְּמַאֲכָלֵי טְרָפָה, הֵם הַמְּשִׁיכוּ לְהַתְנַהֵג בְּהַכְנָעָה וּבְשִׁפְלַת בְּרָךְ, עֲבָדוּ בְּפָרֶךְ בְּעַבְדוֹת הַשְּׁחִוּוֹת בְּיִתְרָה, שֶׁסְּפָקוּ לָהֶם על ידי בעלי הבתים בעיר, וְהַרְוִיחוּ אֶת לַחֲמָם בְּיִשָּׁר וּבַעֲמַל כְּפִים.

כָּל עָרַב, אַחֲרֵי הָעַבְדָּה, וּבְשִׁבְת כְּמַעֲט כָּל הַיּוֹם, הָיוּ יוֹשְׁבֵים בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ שֶׁל הַקְּהָלָה, מְקַשְׁבִים בְּדוּמְיָה לְשַׁעוּרֵי תוֹרָה וְסוֹפְגִים לְתוֹכָם דֵּינִים וְדַבְרֵי מוֹסָר וִירָאת שְׁמִים שֶׁהָחִיו אֶת רוּחָם וְהַבִּיאוּ מִרְפָּא לְלִבָּם הַשְּׁבוּר וּלְנַפְשׁוֹתֵיהֶם הַדּוֹאֲבוֹת. הֵם זָרְחוּ מִמַּשׁ מֵאֲשֶׁר כְּאֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַזְּדַמְנוֹת לַעֲשׂוֹת שְׁרוּת כְּלִשְׁהוּ עֲבוּר לּוּמְדֵי הַתּוֹרָה, לְהַגִּישׁ כּוֹס תְּהַ לְמַגִּיד הַשְּׁעוּר אוֹ לְמִלְא כָּל מִינֵי שְׁלִיחִיוֹת עֲבוּר תְּלַמְדֵי הַחֲכָמִים חוֹבְשֵׁי בֵית הַמְּדַרְשׁ. אֵין לְתַאֵר אֶת שְׁמֻחָתָם כְּשֶׁהָיוּ רָצִים לְקַיֵּם אִיזוֹ מִצְוָה. הַקְּפִידוֹ לְהַרְבּוֹת בְּעֲנִית "אָמֵן" וְ"אָמֵן יְהִי שְׁמִיהָ רַבָּה", וְעַמְדוֹ על הַמְּשֻׁמֵּר לְשִׁמְעַ "קְדִישִׁים" וּבְרָכוֹת וְ"לַחֲטוֹף" עוֹד וְעוֹד "קְדָשׁוֹת", וּבְיַחֲוֹד בְּשִׁבְתוֹת וּבְקִימִים טוֹבִים.

הַזְּקִנָּה קוֹפְצָת

כִּן עָבְרוּ עֲלֵיהֶם שְׁנוֹת חַיֵּיהֶם הָאַחֲרוֹנוֹת, כְּשֶׁהֵם חַיִּים חַיֵּי עֲמַל קָשִׁים, וְכָל רַגַע פְּנוּי הָיָה קוֹדֵשׁ לַעֲבֹדַת הַבוֹרָא.

בְּעֲלֵי הַבְּתִים בְּקִרְאָקָא, שֶׁיָּדְעוּ על עֲבָרָם שֶׁל שְׁנֵי הַקְּצָבִים הַשְּׁתַּפְּפִים, על חַיֵּי הָעֲשׂוּר שֶׁלָּהֶם מְשֻׁכָּר הַיָּמִים, וְעַל שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה הַרְבּוֹת, שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם מִתּוֹךְ צַעַר וְיִסּוּרִים שֶׁאֵין לְתַאֲרָם, לֹא נָסוּ אֶף פַּעַם לְבַקֵּשׁ מֵהֶם שְׁרוּת כְּלִשְׁהוּ בְּחָנָם, אוֹ לְנַהֵג כְּלַפֵּיהֶם בְּפִחִיתוֹת הַכְּבוֹד. אֶךְ לְמִרּוֹת זֹאת הָיוּ שְׁנֵי בְּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה עוֹמְדִים בְּפָנָיו כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּהַכְנָעָה, כְּעַבְד לְפָנָיו רַבּוֹ, וְהָיוּ מְסַתְּפָלִים לְכָל אֶחָד בְּעֵינָיִם, כְּשֶׁהֵם מְנַסִּים לְנַחֵשׁ אִם הָיָה זְקוּק לְמַשְׁהוּ, וּמִיָּד מְזַדְּרָזִים לְמִלְא אֶת מְבַקְשׁוֹ הַסְּמוּי בְּמִרְבַּ הַמְּהִירוֹת וְהַיְעִילוֹת. לְמִרּוֹת גִּילָם הַמְּתַקְדָּם וְעַל אֶף עֵיפוּתָם מְעַמְלָם הַקְּשָׁה, הָיוּ רָצִים כְּמוֹ נְעָרִים צְעִירִים כְּדֵי לְהַשְׁבִּיעַ אֶת רַצוֹן הַבְּרִיּוֹת, וּפְנִיָּהֶם מִבְּעֵים סְפוּק בְּלֵי גְבוּל.

ברם, השנים והגיל עשו את שלהם; על אחד מהם קפצה הזקנה במפתיע. הרגלים התחילו כושלות. הגב כפוף, הידים רועדות... כחותי נדלדלו והלכו, ולא היה מסגל יותר לעסק בעבודה פיזית. עד שיום אחד לא יכל לקום ממטותו, ונשארו שוכב באין אונים ובאפיסת כחות. היה נראה בעליל שהמות מתקרב אליו בצעדי ענק. לא יארכו הימים והוא ילך בדרך כל הארץ.

היה זה הבעל תשובה השני, לא זה שקבל את מגלת הקלף, שנכתבה בידי בעל "מגלה עמקות" ככתב אשור עבור בית דין של מעלה.

כשנודע הדבר בעיר, שאחד מבעלי התשובה חלה, באו לבקרו בחדרו הדל, הרב וכל נכבדי העדה. החולה התרגש מאד למראה המבקרים רמי המעלה שבאו לחלק לו כבוד, והוא פָּרַץ בבכי. חשב הרב שהחולה בוכה מחמת הפחד מהמות המתקרב ובא, ומאימת ההתייבשות למשפט בפני בית דין של מעלה, והוא נחם אותו ודבר על לבו שאל לו להיות מדאג כָּלל וְכָלל.

"הרי אתה צדיק גמור! הגעת אפלו לדרגה גבוהה מצדיק גמור!" הרגיע אותו הרב. "נשמתי זפה ונקיה כזהב וכפז, ללא כל רבב קל שבקלים! כסא של זהב משבץ ביהלומים מוכן בשבילה בגן עדן! כי את כל העניש עבור חטאיה כבר קבלת די והותר בעולם הזה!"

"אף מגלת הקלף אינה נמצאת בידי אלא בידי חברי!" קונן החולה שעמד על סף המות, "אוי, מה גדול פחדי מיום הדין! אני ממש מתפתל מאימה, וכל הזמן אני רואה לנגד עיני את מלאכי החפלה הנוראים, המתקרבים אלי בשפודיהם הלוהטים, מצפים לרגע של יציאת נשמת, כדי לתקע אותם בגופי ולהטילני בדויד הַזֶּפֶת הַרוֹתַחַת שֶׁל הַגִּיהֶנֶם!"

שוב הרעיע הרב על החולה דברי עידוד וחיזוק, והסביר לו בטוב טעם ודעת, שבשמים אין זקוקים למגלת הקלף, וכי הקדוש ברוך הוא שהוא בוחן כליות ולב, יודע כל הנסתרות ואין דבר נעלם ממנו.

החולה האזין בדימיה לדברי הרב ושארו הנכבדים, אף הרגשותו לא השתפרה והפחד המשיך לכרסם בלבו.

בצל המות

עברו ימים אחדים, ומצבו של החולה הורע מאד, צל המות כבר היה פרוש על פניו. הוא שכב במטותו כשכלו פקעת אחת של צער ויסורים, וכל הזמן לא הפסיק לבכות ולקונן, מתוך הזיות וסייטים על מלאכי חפלה לאין ספור הממלאים את כל

חלל החדר, שפודים ארזים שלופים בידיהם, והם מחכים בחסר סבלנות לרגע של יציאת הנשמה...

אנשי ה"חברה קדישא", שהבהלו למטתו, לא יכלו לחזות בענני הנפש הנוראים של הגוסס, והם שוב הזעיקו את הרב בעל "מגלה עמקות", אולי יעלה בידו להשקיט את רוחו ולסלק מעליו את סיטי הגיהנם.

"רבי... פלט בעל התשובה הגוסס, בסננו את המלים בקושי רב מתוך שפתיו המכחילות, כשדמעותיו זורמות ושופות את פניו הצהבים כדונג, "רבי... לפי מתפוצץ מאימה, ואף לרגע לא מרפה ממני הפחד שמא לא נתקבלה תשובתי בשמים! ואזי אוי ואבוי לנשמת החוטאת ואני אנה אני בא? הרי לעולם לא אצא מהגיהנם! אהיה אבוד בכף הקלע ובענני התפת לנצח נצחים!..."

לבו של הרב בעל "מגלה עמקות" נשבר בקרבו למראה הסייטים הקשים הפוקדים את החולה, והוא שלח לקרא לבעל התשובה השני ופקד עליו למסר את מגלת הקלף לידי הגוסס, שיקח אותה אתו אל הקבר... ואלו על הגוסס הנוטה למוות צנה לתת תקיעת כף לשתפו, ולהבטיח לו שלאחר מותו יבוא אליו בחלום וימסר לו דיוח מלא ומפרט על כל מה שארע לו מהרגע של יציאת נשמתו ועד שהגיע למקום מנוחתו.

שמע בעל התשובה השני בקול הרב, ומסר את מגלת הקלף לידי חברו הגוסס. כתמורה לכך נתן לו הגוסס תקיעת כף, שמיד כשיגיע למנוחתו, יבוא אליו בחלום וימסר לו בפרוטרוט כל מה שהתרחש אתו בעולם האמת.

רק אז נרגע בעל התשובה הנוטה למוות, וכעבור יום נוסף הוציא את נשמתו מתוך שלוה מלאה, כשעל פניו נסוה חיוך רחב של קדשה ושבועות רצון, כמתוך חויה של תענוג רוחני עלאי הנשגב מהשגת אנוש...

ההלוגיה נערכה ברב עם, הרב שלח את השמש לכל בתי הפנסת להכריז על בטול מלאכה. כל החניות ובתי המסחר נסגרו, וכל תושבי העיר, מנער ועד זקן, מהאיש הפשוט ועד פרנסי הצבור, נהרו להלוגיה כדי לחלק לבעל התשובה את הכבוד האחרון.

המונים הצטופפו בבית הקברות, והארון הטמן בקבר, כשבידי הנפטר מגלת הקלף לבית דין של מעלה.

בעל "מגלה עמקות" השמיע דברי הספד נרגשים בקול חוצב להבות אש שהרטיט את הלבבות, וכל הקהל פרא בבכי.

בדבריו גולל הרב את פרשת הענויים והסגופים הנוראים שהנפטר קבל על עצמו באהבה וברצון כדי לכפר על חטאיו ולטהר ולזכך את נשמתו מכל סיג ופגם. "צאו וראו מה גדול כחה של תשובה, שהיא מגעת עד כסא הכבוד!" פנה הרב אל הנאספים. "אפלו החוטא הגדול ביותר, שדומה שאין לו תקנה כלל, גם הוא יכול לעשות תשובה כל זמן שהנשמה בקרבו, ולהגיע לעולם הבא נקי מכל חטא ועון!"

והוא סים את ההספד בהרעימו בקול אדיר, כשמבטו מפנה כלפי מעלה: "פנו מקום! פרצו דרך! צדיק גדול מגיע עתה למנוחתו! נשמה של פז וסנפירים עולה וחוזרת למקור מחצבתה, זכה וטהורה בדיוק כפי שהיתה בעת ירידתה לעולם!"

במשך ימי השבעה בא הרב ועמו נכבדי העדה להתפלל בבית בו הוציא בעל התשובה את נשמתו, ולנחם את האלמנה והיתומים. החדר הצר וכל החצר היו צרים מלהכיל את כל הבאים, והתפללות נערכו ברגש רב. לאחר התפללות למד הרב פרק משניות יחד עם כל הקהל לעלוי נשמת הנפטר, ובמשך כל היום המה המקום ממבקרים מכל העיר והסביבה שהפגינו את אהדתם והוקרתם למנוח.

השתף בחלום

בעל התשובה השני, שתפו של הנפטר, שאת מגלת הקלף שלו לקח אתו אף הקבר, חפה בחסר סבלנות במשך כל ימי השבעה, שחברו יבוא אליו בחלום ויספר לו כל מה שארע לו בעולם האמת. אף לשוא! שום אמות לא הגיע מהמת. עבר עוד שבוע ועוד שבוע. השתף היה כבר מלא דאגה וצער. לבסוף, אחרי שבועים נוספים של צפיה מתוחה, הופיע המת בחלומו...

זה היה בלילה הראשון שאחרי השלטים. פאטר בעל התשובה שנשאר בחיים, נרדם על משכב הקש שלו, לאחר יום של עבודה מפרכת, הופיע בחלומו השתף המת. הוא ידע היטב ששתפו כבר הלך לעולמו ואיננו בין החיים, ובדמיונו ראה אותו כדמות מענה ורצוצה עוד יותר מכפי שהיה בעודנו בחיים. ביחוד בימים האחרונים שלפני מותו, כשתארו היה ממש שחר משחר וכל צורתו נשתנתה ונתעקמה מרב בכי ויללות, חרד ורועד מאימת יום הדין.

אף בהופיעו בחלום, כמעט ולא הפיר את שתפו שבבלה אתו ביחד את כל שנות חייו, בתקופות של שמחה ואשר ובתקופות של יגון וכאב. כלו היה קורן אור,

וְכַל דְּמוּתוֹ הִבְהִיקָה בְּאוֹר יְקָרוֹת. הוּא הִפִּיץ סְבִיבוֹ זֵיו שֶׁל קִדְשָׁה וְזָף, שְׁסַנּוֹר אֶת הָעֵינַיִם כְּנִגְהַ הַשְּׁמַשׁ בְּצִהָרִים, עַד שֶׁהָיָה קִשָּׁה לְהִסְתַּפֵּל בּוֹ. גַּם הַתְּכַרִּיכִים שֶׁלוֹ הָיוּ צְחוּרִים מְצָחוֹר, כְּלָבָן שֶׁל שֵׁלֶג קִטִּיפְתִּי בְּהִשְׁתַּקְּפוֹ בְּאוֹר הַשְּׁמַשׁ שְׁמַעַל, לְלֹא כָּל צֶל אוֹ רֶבֶב. כָּל יִשׁוּתוֹ אֲמָרָה הוּד וְהָדָר שֶׁל צְדִיק הַנְּהַנְּה מִזֵּי הַשְּׂכִינָה בְּגוֹן עֵדוֹן הָעֵלְיוֹן...

וְהַקּוֹל שֶׁל דְּמוּת הַפְּלָאִים שֶׁל מִי שֶׁהָיָה שְׁתַּפּוֹ לְשִׁעְבֵּר! קוֹל מְלִטָּף וּמְעוֹדָד כְּצִלְיֵי פְּעֵמוֹנֵי כֶּסֶף! בְּמִשְׁוֶן שְׁנוֹת הַתְּשׁוּבָה, הוּא שְׂכַח כְּבָר שְׂאֵי פַעַם הָיָה שְׁתַּפּוֹ מְסֻגָּל לְדַבֵּר בְּקוֹל נְמָרָץ וְעֶרְנִי. כָּל הַזְּמַן הָיָה קוֹלוֹ עֲצוּב וְלֵאָהָ, מַחְרִישׁ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר מְדַבֵּר. וְגַם מְעַט הַמְּלִים שֶׁהָיָה מוֹצִיא מִפִּיו פֹּה וְשָׁם, הָיָה לָהֶם צִלִּיל צְרוּד וְחוֹרֵק, כְּאֵלוֹ בְּקֵעוֹ מְקַבְּרוֹ שֶׁל יַת חֵי. וְאֵלוֹ עֵתָה הָיָה הַקּוֹל צְלוּל, מְלֵא עֲדָנָה וּמְתִיקוּת וְשׁוֹפֵעַ אֲשֶׁר וְנַחַת רִיחַ. רְחוֹק כְּרְחוֹק מְזֻרַח מִמְּעַרְבֵי מְקוּלוֹ שֶׁל קֶצֶב בּוֹר וְעַם הָאָרֶץ, שֶׁקֶפָה שֶׁל שְׂרָצִים, עוֹוֹנוֹת וּפְשָׁעִים חֲמוּרִים, תְּלוּיָהּ לוֹ מֵאֲחוּרָיו. הָיָה קוֹלוֹ כְּשֶׁל אֲבֵרָה מְשִׁי, שֶׁעֵדוֹ וְנִזְדַּכְּךָ עַל יְדֵי שְׁקִידָה נְמָרְצָת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבְחַיֵּי קִדְשָׁה וְטְהָרָה.

מִיֵּהוּ בַעַל "מְגִלָּה עֵמְקוֹת"

"חֲבֵרֵי הָאֶהוּב!" ... הִגִּיעַ אֵלָיו קוֹלוֹ הַקִּטִּיפְתִּי וְהִרָף שֶׁל הַנִּפְטָר. "אֲצַלְכֶם, בְּעוֹלָם הַשְּׁפֵל, לֹא יוֹדְעִים כָּלֵל מִיֵּהוּ בַעַל הַ"מְגִלָּה עֵמְקוֹת", מֵה גְדוֹלָה מְעַלְתוֹ בְּשָׂמַיִם, בְּתוֹךְ הַפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה, וּבְאִיזוֹ מַדָּה מִתְחַשְּׁבִים שָׁם בְּדַעְתוֹ! כָּל הַשְּׂעָרִים שֶׁל הָעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים עוֹמְדִים פְּתוּחִים לְפָנָיו, וְהִרְיָהוּ שָׁם בְּבְחִינַת בֵּן בֵּית, יוֹצֵא וְנֹכַס, כְּמוֹ בְּבֵיתוֹ הַפְּרֻטִי! כְּלָם נִשְׁמָעִים לְמוֹצֵא פִּיו וְשִׁשִּׁים לְמִלָּא אֶת רְצוֹנוֹ, מֵה שֶׁהוּא גּוֹזֵר הֵרִי זֶה שְׂרִיר וְקָיִם!"

וְאִז הַתְּחִיל הַנִּפְטָר לְסַפֵּר אֶת כָּל הַקּוֹרוֹת אוֹתוֹ מֵאִז יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ:

"פְּחָדֵי אֲמָנָם לֹא הָיָה פֶּחַד שְׂוֹא! רַע וְמַר הָיָה לָנוּ וּלְנִשְׁמוֹתֵינוּ לְנֶצַח נִצְחִים, אֲלֵמְלֵא הֵינּוּ חוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה בְּעוֹדֵנוּ בְּחַיִּים, כִּי כָּאוֹ, לְמַעֲלָה, אֵי אֲפֹשֶׁר יוֹתֵר לְתַקֵּן מֵה שֶׁקִּלְקְלוּ לְמִטָּה".

"וּבְכֵן, הִסְכַּת אִפּוֹא וּשְׁמַע, חֲבֵרֵי הַיְקָר!"

בוֹ בְּרָגַע שֶׁנִּשְׁמָתִי פָּרְחָה מְגוּפִי, מִיָּד הִקִּיפוּ אוֹתִי מִפְּנִים וּמֵאֲחוֹר, מְלַמְעָלָה וּמְלַמְטָה כְּתוֹת כְּתוֹת שֶׁל מְלֶאכִי חַבְלָה, מְשִׁחִיתִים וּקְלָפוֹת כְּחוֹל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם! מֵרְאִיָּהם הָיָה כָּל כֶּף אֵים וּמְעוֹרֵר חֲלָחָלָה וּפְלָצוֹת, שֶׁמֵּהפֶּחַח בְּלִבָּד אֲפֹשֶׁר הָיָה לְמוֹת אֶלְף פְּעָמִים! חֲלֵק מֵהֶם הִגִּיעוּ בְּדְמוּתָם שֶׁל זְאֵבֵי טְרֶף רְעִבִים וְחֲלֵק בְּדְמוּת נְחָשִׁים אֲרֻסִּים וּפְתָנִים עֲנֻקִּים, שֶׁהִתְפַּתְּלוּ סְבִיב בְּמִחוּל שְׁטָנִים מְקַפִּיא דָם... וְאַחֲרֵים עָטוּ עָלַי בְּדְמוּת זְעָעִתוֹת בְּיוֹתֵר שֶׁל בְּרִיּוֹת שׁוֹנוֹת וּמְשֻׁנוֹת, מִיָּן תַּעֲרֹבֶת

שֶׁל אִישׁ הַפָּרָא וְחֵית הַיַּעַר, עִם פְּרָצוּפִים שְׁחוּרִים מִשָּׁחַר וְעֵינַיִם לֹהֲטוֹת צְמָאוֹת לְדָם, וּבִידֵיהֶם פְּגִינּוֹת שְׁלוּפִים, דְּרוּכִים וּמוֹכְנִים לְתַקְעַ אֹתָן בְּלִבֵּי וּלְטַלְטֵל אֹתֵי בְּתַנוּפָה אַחַת אֵי שֶׁם לְתוֹךְ גֵּיא צְלָמוֹת בְּאִיזוֹ אַרְץ צִיָּה וְשׁוּמְמָה, אֲשֶׁר מִשָּׁם לֹא אֶחָלַץ עוֹד לְעוֹלָם, וְאֶהְיָ אָבוֹד לְנֶצַח נֶצְחִים!...”

”אָךְ הָאֵימָה הַחֲשֵׁכָה שֶׁנִּפְלָה עָלַי הֵיטָה רַק לְהֵרֵף עֵינִי, כִּי מִיָּד נִצְבּוּ לִידֵי אַרְבָּעָה מְלֶאכֶי רַחֲמִים, בְּדַמוֹת כְּרוּבִים צְחוּרִים, שׁוֹפְעֵי עֲדָנָה וְרוֹף לְאֵין קֵץ. הֵם תִּפְסּוּ מִקּוֹם, אֶחָד לְמֵרָאשׁוֹתַי, אֶחָד לְמֵרְגְלוֹתַי וּשְׁנַיִם מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, הֵם לֹא זָזוּ מִמְּנֵי אֶף לְרַגַע עַד אַחֲרֵי שֶׁגָּמְרוּ אֶת הַטְּהָרָה. כִּן חֲסָמוּ אֶת הַגִּישָׁה בְּפָנַי כֹּל מְלֶאכֶי הַחֲבָלָה וְלֹא הֵיטָה לָהֶם כֹּל שְׁלִיטָה עָלַי. הֵם חָרְקוּ בְּזַעַם בְּשִׁנֵּיהֶם וַיְרוּ זָקֵי אִשׁ, מוֹכְנִים לְקַרְעַ אֹתֵי לְגֹזְרִים, לַעֲשׂוֹת אֹתֵי כְּלָה וְלֹא לְהַשְׁאִיר מִמְּנֵי שְׂרִיד וּפְלִיט... אָךְ אַרְבַּעַת מְלֶאכֶי הַרַחֲמִים הִקִּיפוּ אֹתֵי כְּבַחוּמָה בְּצוּרָה, וְהַמְשִׁחִיתִים לֹא יָכֻלוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלַי בְּשׁוּם פָּנִים.”

”כְּשֶׁהִכְנִיסוּ אֹתֵי לְאָרוֹן כְּדֵי לְהוֹבִילֵנִי לְבֵית הַקְּבָרוֹת, נִגְלוּ לְעֵינַי עוֹד מְלֶאכֶי מַעֲלָה, שֶׁהִצְטַרְפוּ לְאַרְבַּעַת מְלֶאכֶי הַרַחֲמִים, וְגוֹנְנוּ עָלַי לְאֶרֶץ כֹּל הַדֶּרֶךְ. וְלִמְרוֹת שְׁמֵלֶאכֶי הַחֲבָלָה הַשְּׁחוּרִים אָרְבוּ לִי כֹל הַזְּמַן בְּלֵהִיטוֹת עֲצוּמָה, נְדַחְפִים וְנִדְחָקִים לְעֵבְרֵי בְּמֵאֲמָץ רְצֻחָנִי לְפָרֵץ פְּרָצָה בְּחוֹמַת הַמְּגוֹן שֶׁמְסַבֵּיבֵי וּלְתַפְסְנֵי וּלְטַלְטְלֵנִי אֶל מַעְבַּר לְהַרֵי חֹשֶׁה, וְעַל אֶף מִסְפָּרָם הָאֵין סוֹפֵי לֹא יָכֻלוּ לְנַגֵּעַ בִּי וּלְעֲשׂוֹת לִי כֹל רַע.”

”כְּשֶׁהוֹרִידוּ אֶת אַרְוֵנִי אֶל הַקְּבֵר, לְפָנַי שֶׁפְּסוּ אֹתֵי בְּעַפְרֵי, עָשׂוּ מְלֶאכֶי הַחֲבָלָה מֵאֲמָץ נוֹעֵז אַחֲרוֹן, בְּהִדְחַפְּם אֶל הָאָרוֹן בְּרַב רַעַשׁ וְהִמְלָה, וְהִתְעַקְּשׁוּ דְוָקָא לְחֻטֵּף אֶת גּוּפֵי בְּכָל מַחִיר. אָךְ הַמְלֶאכֶי הַקְּדוּשִׁים נִצְבּוּ סְבִיבֵי אֵיתָנִים כְּצוּר וְגוֹנְנוּ עָלַי כֹּל הַזְּמַן מִבְּלִי לְהִסִּיר מִמְּנֵי אֶת מִבְּטָם הַרְחוּם אֶף לְרַגַע.”

”גַּם לְאַחַר סְתִימַת הַגּוֹלָל, כְּאֲשֶׁר הַקְּבֵר הָיָה כְּבָר מְכֻסָּה לְגַמְרֵי, וְכָל הַמְּלֹאִים עִם הָרַב הַקְּדוּשׁ שְׁלֵנוּ, כְּבָר עֲזָבוּ אֶת הַמְּקוֹם וְחִזְרוּ הַעִירָה, גַּם אֲז לֹא זָזוּ אַרְבַּעַת מְלֶאכֶי הַרַחֲמִים מִקְּבָרֵי וְנִשְׁאַרוּ עוֹמְדִים שָׁם, סוֹכְכִים עָלַי בְּכַנְפֵיהֶם, שְׁלֹא יֵאָנָה לְגוּפֵי כֹל רַע.”

בְּפָנַי בֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה

”וְאִזּוֹ הוֹפִיעוּ אַרְבָּעָה מְלֶאכֶי אַחֲרִים, עוֹטִים הוֹד וְהִדָּר, כְּדֵי לְהִבִּיא אֶת נְשִׁמַּתִּי בְּפָנַי בֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה.”

”הִתְרוֹמַמְתִּי אֶל עַל וְזִנְקַתִּי לְמֵרוֹמֵי הַשָּׁמַיִם בְּהַרְגִּישֵׁי עֲצָמֵי כֹל כֶּן קָל, כְּשֶׁאֲנִי מְרַחֵף בְּקִלּוֹת כְּזוֹ, כְּאֵלוֹ הֵייתִי מְלֶאךָ בְּעַל שֵׁשׁ כְּנָפִים...”

עד מהרה הגעתי לתוך עולם מלא אור נגוהות, זוהר ומבריק במדה כזו, שאתם שם למטה, בעולם הגשמי, אינכם יכולים אפלו לתאר בדמיון אפס קצהו. מיד מלאה אותי הרגשת אשר ותענוג רוחני עלאי שאין לתארה ולבטאה במלים. כל תענוגי עולם הזה במשך כל ימי חיי אנוש הם כאין וכאפס לעמת הענג של שניה אחת בנהורא עלאה זו.

ארבעה מלאכים, השושבינים שלי, הובילו אותי לעבר ארמון רם ונשא, שפתליו עשויים כלם בדלח טהור, והעמודים והקשתות מזהב ומפז. החלונות שבצו ביהלומי ענק, שנצצו והפיצו אור יקרות למרחקים בצבעי קשת מרהיבי עין, שנשאיתי עומד נפעם ונרגש מרב קסם. מעל השער הענקי בפתח הארמון מתנוססות המלים "מקום המשפט" חרותות באותיות של אש לוחטת, וליד הפניסה רובצים אריות ונמרים שמרחרחים אחרי כל נשמה המכנסת פנימה, ובהתאם למדת החטאים של הנשמה, הם משמיעים קולות נהמה מחרידים."

"ארבעת המלאכים נשאו אותי על כנפיהם והכניסוני למקום המשפט. כאן נתגלה לפני מחזה מרהיב עינים כזה, שלא ידעתי על מי להסתכל קדם. את גדלו של האולם אי אפשר לתפס אפלו במבט מקצה אחד אל משנהו. נוסף לכה משבצים התקרה והרצפה באבני חן מבריקות המפיצות סביבו קרני אור כאלה, שזיון יכהה את עין השמש המאירה שם למטה על פני כדור הארץ..."

"באמצע האולם עומד שלחן ענקי שסביבו מסבים חברי בית הדין של מעלה, כלם מלאכי אש אוכלת: בראש השלחן לוחשות מלמעלה באותיות של אש המלים: "תורת משה אמת", ועל פני השלחן מנח ספר תורה פתוח, שאותיותיו בורקות כגחלי אש..."

"לכאן, אל השלחן הזה, מביאים את הנשמות שהעלו זה עתה מעמק הבכא, כדי לחרץ כאן את משפטן לשבט או לחסד."

"בעת המשפט, פותחים את הדרך של הנשמה הנדונה, בספר הזכרונות העבה העשוי מקלף, וקוראים מתוכו את כל המעשים הטובים ואת כל המעשים הרעים שבעל הנשמה עשה במשך כל שנות חייו עלי אדמות, ושהוא כתב אותם במו ידיו. לכל משפט מתיצבים מלאכי רחמים ומלאכי דין, מליצי ישר ומקטרגים. הנשמה עצמה נאלמת דם בדרך כלל מרב חרדה ופחד, ואינה מסגלת ללמד זכות על עצמה לבד, ולהתגונן נגד דברי האשמה על עברות וחטאים המוטחים נגדה על ידי הקטגוריה.

על פי רב מזמינים גם עדים למשפטים אלה. בעת שחפיתי לתורי להקרא לכס המשפט, התנהל שם משפט של נשמה אחרת, ובמהלך הדין נקראו קירות ביתו של אותו אדם להעיד נגדו על עברה שעשה שם בסתר, בהיותו בטוח שאף אחד אינו רואה אותו."

"פסקי דין שונים נחרצים לכל נדון ונדון. חלק נדונים לגיהנום, אך יש לקבוע גם לאיזה מדור ולכמה זמן. על אחרים גוזרים לרדת לשאול תחתית ולכף הקלע. יש גם כאלה שחותרים את דינו לרדת שוב לעלמא דלתתא ולהתגלגל בגוף של בהמה, או בצמח דומם, ולעמד ולחכות ימים ושנים לאין קץ עד שיגיעו לידי תקוה."

"מיד עם מתן פסק הדין, כשהנשמה יוצאת חייבת בדין, נתנת הרשות למלאכי החפלה והם חוטפים אותה ומוציאים אותה אל המקום המיעד לה. הנשמה מקוננת ומללת, מביעה את חרטה ומבקשת רחמים, אך בעולם העליון שוב אין מקום לחרטה ולתשובה על העברות שהאדם עבר עליהן בימי חייו עלי אדמות."

המקטרגים במלוא הקטרוג

החלום של הקצב בעל התשובה שנשאר בחיים נמשך שעות על שעות, ושפתו הנפטר המשיך בדיווחו על מהלך הדברים באולם בית הדין של מעלה, אליו הובא כדי למסור דין וחשבון על מעשיו בעולם הזה:

"קורה גם, שנשמתו של אדם מגיעה לכאן לבנה כשלא יצחח כבדלח, ללא כל קתם או רבב, והיא יוצאת זכאית בדין, ואז נשמעה הכרזה: לגן יעזו! מיד קמים מלאכי מעלה ממקומם וקוראים בקול רנה וצהלה: "אשרי וטוב לך! אשרי שזכית לחיי העולם הבא!" כחה של מלאכים קדושים עם כנפים לבנות מקיפות את הנשמה כמין משמר של כבוד, ומפנים לה דרך בהכרזם בקול חגיגי: "פנו דרך ישרו מסלה, כי צדיק בא! אמרו לצדיק טוב, כי פרי מעלליהם יאכלו!"

בכבוד ובפאר בל יתארו מובל הצדיק למקום מנוחתו בגן יעזו, כל הצדיקים יוצאים לקראתו ומקבלים בשמחה גדולה ובחבה יתרה את עמיתם החדש. השמש והירח והכוכבים מאירים את דרכו בהזריותם אלמות אור בצבעי הכסף והזהב וברק של יהלומים ואבני חן. כל המזלות וכוכי הלכת משתחווים לפני הצדיק בהגיעו לשערי גן העדן, כל הבריאה כלה אומרת שירה ומשמעה בקול בכל כלי הזמר: "אשרי לו ואשרי חלקו!"

"אך דברים כאלה קורים רק לעתים נדירות, בדרך כלל יוצאות נשמות חייבות בדין, ואז אוי ואבוי להן. חברי בית הדין של מעלה מטיחים בפניה דברי תוכחה

וּנְזִיפָה קָשִׁים בְּיוֹתֵר, וּמְרַעֲמִים עָלֶיהָ בְּקוֹלוֹת צְעָקָה נִזְעָמִים, הַמְזַעְזְעִים אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת:

'רָשָׁע! פּוֹשֵׁעַ יִשְׂרָאֵל! בְּאִיזוֹ עֲזוֹת מִצַּח הַתְּמַרְדָּת נִגְדַּד מִצְּוֹתָיו שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?! נִתְּנוּ לָךְ נִשְׁמָה זָכָה וְיִטְהוֹרָה וְהִזְהִירוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עָלֶיהָ מִכָּל סִיג וּפְגָם וְלִהְיוֹת אֶתְּךָ בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, וּלְבַסּוֹף טַמְאָת אוֹתָהּ וְזִהְמָת אוֹתָהּ בַּחֲטָאִיהָ וּבִתְאוּתֶיהָ! אוֹי לָךְ וְאוֹי לְנַפְשְׁךָ! בְּגִלְל הַנְּאוֹת שְׁעָה מְדַמּוֹת נְמוֹגוֹת כְּעָשׂוֹן, וְתִרְתָּ עַל שׁ"י עוֹלָמוֹת שֶׁל חַיֵּי נֶצַח וְתַעֲנוּגִים רַחוּמִים לְלֹא גְבוּלוֹ!!'

"לְקוֹל דְּבָרֵי הַתּוֹכְחָה הָאֵלֶּה שֶׁל חֲבָרֵי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה, הַיּוֹרְדִים עַל הַנְּדוֹן כְּמַהֲלַמֵּת פְּטִישׁ, נִזְעָקוֹת כְּתוֹת לְאִין סִפּוֹר שֶׁל מַלְאָכֵי חַבְלָה שְׁחוּרִים הַפּוֹרְצִים לְאוּלָם בְּסַעְרָה וְסוּפָה, כְּרוּחוֹת וְשִׁדֵי שַׁחַת, עֲטִים עַל הַנִּשְׁמָה הַרוּעֶדֶת כְּעֵלָה נִדְפָּה. אֲלֵפֵי יָדַים נוֹחַתוֹת עָלֶיהָ בְּבֵת אַחַת, וְהִיא נִסְחָבֶת בְּאַכְזָרִיּוֹת מְדוּכָן הַמְשַׁפֵּט וְנִדְחָפֶת בְּגִסּוֹת הַחוּצָה, בְּדִרְכָּה אֶל הַגִּיהֶנֶם, אוֹ אֶל אֵיזָה גֵּיא צְלָמוֹת אֵי שָׁם בְּמַרְחָבֵי שְׁמָמָה אֵין סוּפִיִּים, אֲשֶׁר מְשֵׁם אֵין חוּזְרִים לְעוֹלָם..."

"אֲנִי עֲצָמִי" הַמְשִׁיב הַנֶּפֶט לְסִפּוֹר לְשִׁתְּפוֹ בְּחִלּוֹם, "נִדְחָקְתִּי לְתוֹךְ קֶרֶן זְוִית, כְּדִי שְׁלֹא יִרְאוּנִי וְשְׁלֹא יִרְגִּישוּ בִּי, וְכָל כְּלֵי רוּעַד מִפְּחַד וּבְעַתָּה. לְבִי הִיָּה מֵרַע לִי מֵאֲדַמְּמַימַת הַדִּין. מִי יוֹדֵעַ אֵיזָה גֵּזֵר אַכְזָרִי מִצְּפָה לִּי? הָאֵם הַגֵּיעַ לְכָאן אֵי פַעַם רָשָׁע כְּמוֹנִי, אֲשֶׁר רַב שָׁנוֹת חִיּוֹ עָלֵי אֲדַמּוֹת הִיָּה שְׁקוּעַ בְּמִ"ט שְׁעָרֵי הַטְּמָאָה וְהִזְהָמָה, חֲטָא וְהַחֲטִיא אַחֲרַיִם וְהַכְשִׁיל רַבְבוֹת יְהוּדִים יְרֵאִים וְשְׁלֵמִים בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיוֹתֵר?! הָאֵם יְהִיָּה לִי פֶתַח חוֹן פֶּה בְּפָנַי בֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה? הַתְּכַוְּנָתִי בְּתוֹךְ פְּנֵתִי כְּשֶׁאֲנִי כּוֹאֵב וְדוֹאֵב, וְכָל אוֹתָהּ שְׁעָה נִצְמַדְתִּי לְמַגְלַת הַקֶּלֶף שֶׁל בַּעַל "מַגְלָה עֲמָקוֹת", שֶׁהִחֲזַקְתִּי בָּהּ בְּחֻזְקָה בְּשִׁתִּי יָדִי בְּתוֹר הַמְּפֹלֵט הַיְחִידִי וְהָאֲחֵרוֹן..."

הַנְּשִׁמוֹת מִיְלָלוֹת

"הַנְּשִׁמוֹת עָבְרוּ בְּפָנַי כִּסַּי הַמְשַׁפֵּט כְּבָנֵי מְרוֹן. אַחַת אַחֲרֵי הַשְּׁנִיָּה נִדְוֹנוּ הַנְּשִׁמוֹת, מִי לְעֵנֶשׁ חֲמוּר וּמִי לְעֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר. אֵף אַחַת לֹא יָצָאָה חֲפָה מִפְּשֵׁעַ לְגַמְרִי. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹלוֹ שֶׁל הַכְּרוֹז קוֹרֵא בְּשִׁמְי וּבְשֵׁם אָבִי... אַרְבָּעָה מַלְאָכֵי הַרְחֲמִים הוֹלִיכוּ אוֹתִי בְּעֵדִינּוֹת אֶל שְׁלַחַן הַמְשַׁפֵּט, וְאַחַד הַמַּלְאָכִים פָּתַח אֶת הַדֶּף שְׁלִי בְּסִפּוֹר הַזְּכָרוֹנוֹת הַגְּדוֹל..."

לְפֶתַע פְּתָאֵם רָעְדוּ אַמּוֹת הַסְּפִים מִקּוֹל צְעָקָה אֵימָה שֶׁהִדְהִדָּה בְּחִלְל הָאוּלָם הָעֵנְקִי:

'מִי הִבִּיא לְכָאן אֶת הַרְשָׁע הַמְרָשָׁע הַזֶּה?! כָּל מְדוּרֵי הַגִּיהֶנֶם לֹא יִסְפִּיקוּ בְּשִׁבְלֵוֹ!!!'

קפאתי על מקומי מרב בעתה ופלצות, אך המלאכים השושבינים שלי, עוררו אותי מקפאוני בנגעם בי בקלילות בכנפי המשי הרכות שלהם. נזכרתי במגלת הקלף של בעל "מגלה עמקות" שהיתה צמודה ללבי, והנחתי אותה במהירות על פני השלחן...

ואז נשמע שנית הקול התקיף:

'איזה מין דבורים הם אלה של בעל "מגלה עמקות"? שהוא יגזר עלינו לפטר נשמה כזו מכל ענש? אין לו כל סמכות לתת לנו הוראות, שנקבל את התשובה של הפושע לעיר שלמה של יהודים במשך עשרות שנים, למען בצע כסף!!'
בארו פלא הופיעה במהירות הבזק מאי שם קבוצה גדולה של מלאכים, מליצי ישר, שפתחה ב"התקפת נגד" בתקיפות דקדושה:

'מדוע אתם עוד נטפלים לנשמה מענה זו?! האם לא מספיקים בשבילה היסורים שסבלה בחייה? באילו אמוץ וגבורה גלתה היא בעצמה את פשעה ברבים והודתה עליהם ללא כל סיג בפני עם ועדה, מבלי להרתע מלהיות צפוי לבזיונות ולחרפות, בלי סוף זרקה מאחרי גוה את כל חיי העושר והרוחה והשמדה במו ידיה את כל הונה ורכושה, את כל אוצרות החמדה שאספה במשך כל שנות חייה, מבלי להשאיר מהם שריד ופליט! ותרה מצונה הטוב ובנפש חפצה על כל תענוגי העולם הזה, עברה סבל וענויים קשים ומרים במשך שלש שנות גלות ונדודים, קור וחום. בושות והשפלות, יסורי גוף ונפש שאין לתארם! והכל קבלה באהבה ובהכנעה גמורה! אלו הייתם אתם מתלבשים בגופות של בני אדם ויורדים לאותו עולם לחיות חיי אנוש, לא הייתם מסגלים בשום פנים לשאת ולסבל ענויים כאלה! הייתם נשברים מיד ולא הייתם יכולים להמשיך בתקוני התשובה! ועתה אתם רוצים גם להטיל אותה לתוך אש הגיהנם?! הרב הקדוש והטהור בעל "מגלה עמקות" הבטיח לה בעל פה ובכתב שהיא צרפה כבר מספיק בכור היסורים, וכי כל עוונותיה ופשעיה מוקו ונשטפו בדם ובדמעות, ויצאה זכה ונקיה ללא רבב, יותר מצדיקים גדולים, כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד! ולבסוף אתם מטיחים בפניי את המלה 'רשע'!'

אך מלאכי הדיו, המשטינים והמקטרגים, השיבו מלחמה שערה בצעקם בחמת זעם בקול מרעיש עולמות:

'בואו וראו את השואה שנשמה זו חוללה ברב פשעיה!...'

ותוך שניה הגיעו מכל הצדדים אלפים ורבות נשמות, מלילות ובוכות ופוקעות צרה:

'הוא גרם למותנו במגפה בגלל עוונותינו!'

'אני עברתי מן העולם בדמי ימי', קוננה אחת הנשמות, 'מפני שרשע זה הכשיל אלפים ורבבות במאכלי טרפה!'

'היינו ילדי חדר, תינוקות של בית רבן!' יללו נשמות אחרות, 'לא ידענו טעם חטא! היו לנו סכויים להיות גדולי תורה ויראה, ובגלל עוכר ישראל זה גוענו בעודנו באבנו!'

'ואנחנו היינו נשים צעירות', נשמע קול נהי ובכי תמרורים מסמרי שערות, 'ילדנו ילדים בקדשה ובטהרה, קוינו לגדל אותם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, אולם בגלל עוונותיו של זה, נפחנו את נשמותינו בשעת הלידה או בתקופת ההנקה. התינוקות הרפים נשארו יתומים, פעוטות ללא אהבת אם וללא טפול אמהי מסור, ועתה אין לנו מנוחה בקבר, קול בכי הפעוטות המסכנים בעריסותיהם אינו מרפה מאתנו! כצפרים המקננות על גוזליהן כן אנו מרחפות תמיד על עריסותיהם ומטותיהם של פרי בטננו שנשארו לאנחות. וכשהם סובלים תחת יד המטפלות או בידי האמהות החורגות, אנו נשרפות ממש מרב צער למראה הדמעות של מחמלי נפשנו חסרי הישע... בשבילנו אין צרך בגיהנום! הסבל והצער של היתומים העוזבים, שאין להם מי שיגן עליהם, הם בשבילנו יותר גרועים מענויי התפת. כפר חפינו ליום שבו יגיע לכאן הרשע האכזר הזה, כדי לראות כיצד יתנקמו בו על צערם של עולליו וטפינו, כיצד יתלקח באש הגיהנום! ולבסוף רוצים למחל לו ולסלח לו על הכל! לא! בשום פנים ואופן לא!'

בעוד הנשים שופכות את מרי לבן בצנחות זעם וכעס ותובעות נקמה עבור עולליהן ויונקיהן, התחילו לפלש לתוך אולם המשפט עדרים עדרים של בקר וצאן, עגלים וגדדים, כשהם פועים וגועים, בוכים ומקוננים בלשונם האלקמת, ושוחחים את טענותיהם בפני בית הדין של מעלה:

'היינו גלגולים וזקוקים לתקון נשמותינו בעולם של מטה. יכלנו לזכות למנוחה רק על ידי זה ששוחט ירא שמים שחט אותנו בשחיטה כשרה ויעשה עלינו את הברכה! כל הזמן היינו מלאי חרדה שלא נפל חלילה בידים של גוי ונשחט שחיטה טרפה. וכשכבר זכינו שיהודי יקנה אותנו וצפינו שיובילו אותנו אל השוחט שישחט אותנו בברכה, בסכין כשרה ללא פגימה, לקח אותנו פושע ישראל זה, הביא אותנו לתוך מחסן סתר נדח, ושם קטל אותנו במהלמות קרדם על הראש, כפי שנותרים חזירים טמאים! כל תקוותינו וצפיותנו לתקון ולמנוחה, נפצו ונהיו

לאל בידיו הגסות של מאכיל טרפות זה, ועכשו אנו שוב נעים ונדים בעולם התהו מבלי למצא מנוחה!

אשריה, בעל תשובה

'בתוך כל הרעש והמהומה הזו עמדתי כאלו לשוני נתקה בפי, מבלי למצא אף מלה אחת לזכותי, המשיך הנפטר לספר בחלום לשפתו הקצב. 'כאשר ראה הסנגור שלי שכל המאזנים עומדת להכריע לרעתך, הוא לקח ממני את מגלת הקלף של רבינו בעל "מגלה עמקות", באמרו אלי:

'אל תירא ואל תפחד! המתן לי כאן!'

המלאך מליץ הישר שלי התנשא במעוף בזק מעלה מעלה, לגבהי מרומים, ולאחר שהות קצרה חזר בלויית מחנה שלם של סנגורים, מלאכי עליון בעלי כנפי כסף צחור, שפתחו בנאומי הגנה בדברים פדרבנות:

'אמנם חטא הנדון חטאה גדולה, עוונותיו רבו משערות ראשו זאת עבדה שאין להכחיש... אף אף אחד אינו יכול להכחיש את העבדה שהוא נשאר יתום בגיל פעוט וגדל בתנאים קשים ביותר אצל דוד קטוח ואכזר, שהעבד אותו בפרך, ולא למד אותו לא תורה ולא חכמה, לא יהדות ולא יראת שמים. וכיון שהיה בור ועם הארץ, הוא נתפס לתאות הממון ושקע בין החטאת מבלי לתת דין וחשבון לעצמו עד היכן הדברים מגיעים. ועוד עבדה שאין להכחיש, שמיד כשעמד על חמרת הדברים, מיד כשנודע לו שאשמתו גדולה עד רום שמי שמים, לא הסס אף לרגע מלהתודות על פשעיו ברבים, להביע חרטה בלב נשבר ונדכה ולבקש דרך לתשובה! ואיזו דרך תשובה הייתה זאת! אילו סבל ויסורים קשים ומרים קבל עליו באהבה וברצון במשך שנים רבות לאחר מכן, כדי לכפר על עוונותיו! אין לתאר את הענויים הגופניים והנפשיים של שלש שנות הגלות, בדרך הנדודים מלאות החתחתים, ברעב ובקור וכל מיני פגעים, בהשפלות ובבזיונות, בחרפות ובבושות, ובהכרזות פמביות בכל אתר ואתר: 'אני הוא החוטא והפושע! אני הוא העוכר ישראל! אנא תבוא אותי! תרקו לי בפרצוף! תרמסו אותי ברגלים! והכל מפני שנודע לו עד כמה כבדה אשמתו, ובגלל ההחלטה הנחושה לעשות הכל כדי למרק את עוונותיו ולהגיע לתשובה שלמה, כפי שבית הדין הגדול בקראקא הטיל עליו! והנה כאן מנחת לפניכם מגלת הקלף של הרבי הקדוש בעל "מגלה עמקות", הקובע ומאשר שהנדון כבר כפר על כל חטאיו על ידי הסבל והענויים ותקוני התשובה בשארית שנותיו עלי אדמות! והרי דין מפורש הוא בגמרא: 'כיון

שְׁלָקָה הָרִי הוּא כְּאֲחִיהָ! וְלֹאֲחֵר שְׁכָבָר קִבֵּל מִרְצוֹנוֹ הַטּוֹב אֶת מְנַת הַיְסוּרִים בְּעוֹלָם
שֶׁל מָטָה, הָרִי הוּא נָקִי עִתָּה מִכָּל חֲטָא...'

נְאוּמֵי הַסִּינְגוּרִיָּה הַשְּׂאִירוֹ רָשָׁם עֵז, וְחֻבְרֵי בַּיִת הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה הַתְּחִילוֹ מִחֻדָּשׁ
לְנַתַּח אֶת הָעֵבְדוֹת, לְבַדֵּק וְלִשְׁקַל שׁוֹב, וְהַדְּיוּנִים נִמְשָׁכוּ שְׁעָה אַרְבָּה. לְבִסּוּף נִפְלָה
הַהֲכָרְעָה: כְּשֵׁם שְׁקָבְעוּ בְּבֵית דִּין שֶׁל מָטָה, כֶּף קוֹבְעִים וּמֵאֲשָׁרִים בְּבֵית דִּין שֶׁל
מַעֲלָה! פֶּסֶק הַדִּין שֶׁל בַּעַל "מַגְלָה עֲמָקוֹת" שְׂרִיר וּבְרוּר וְקִיָּם! הַקְּצָב בַּעַל הַתְּשׁוּבָה
נָקִי מִכָּל חֲטָא וְעוֹוֹן כְּתִינוּק שְׁנוּלָד!..."

"בַּד בָּבַד עִם פֶּסֶק הַדִּין שְׁלִי, הוֹצִיא בַּיִת הַדִּין שֶׁל מַעֲלָה עוֹד פֶּסֶק דִּין שְׁנִי",
הַמְּשִׁיךְ הַנִּפְטָר לְסִפּוֹר לְשִׁתְּפוֹ בַּחֲלוּם, "כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּגִלְל עוֹוֹנוֹתֵי הֶלְכוּ לְעוֹלָמָם
לְלֹא עֵת, וְכֵן כָּל הַגְּלִגּוּלִים שֶׁל בְּעַלֵּי הַחַיִּים שְׁקֻטְלֵתֵי אוֹתָם וְעַל יְדֵי כֶּף קַפְחֵתֵי אֶת
חֻלְקָם בְּשִׁנֵּי הָעוֹלָמוֹת, יִקְבְּלוּ עִתָּה אֶת תְּקוּנָם, וְשַׁעֲרֵי גֹן הָעֵדֶן יִפְתָּחוּ לְפָנֵיהֶם..."
"מִיָּד בָּאוּ בְּמַעוֹף-בְּזָק מִחֲנוֹת מִחֲנוֹת שֶׁל מַלְאָכִים, וְהַחֲלוּ לְהוֹבִיל, כָּל נְשָׁמָה
לְחוּד, בְּרַב פֶּאֶר וְהֶדֶר, בְּדַרְךָ לְגֹן עֵדֶן, כָּל אֶחָד לְמִקּוֹם הַיְכָלָה בְּהֶתְאָם לְמֵאֶזֶן
מַעֲשֵׂיָהּ הַטּוֹבִים. חֻלְק מִנְשָׁמוֹת אֵלּוּ הַחֲלוּ בּוֹ בְּרַגַע לְהַקְרִין סְבִיבֵן קַרְנֵי אוֹר
מִבְּהִיקוֹת בְּזֹהַר כְּזֶה שֶׁאֲצִלְכֶם לְמָטָה אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר דָּבָר כְּזֶה. כָּל נְשָׁמָה זֹכַתָּה
לְכָבוֹד וְיָקָר כְּזֶה, אֲשֶׁר עֵין לֹא רֵאתָה כְּמוֹתָם."

"כְּשֶׁנִּגְמְרוּ עִם כָּל אֱלֹהִים, נִכְּנּוּ לְטִפַּל בֵּי. הַעֲמִידוֹ אוֹתִי עַל דּוֹכֵן גְּבוּהָ כְּשֶׁמְסֻבֵּי
מַלְאָכֵי מָרוֹם זוֹהָרִים כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, וְכָלֶם כְּאֶחָד מְשֻׁמֵּיעִים בְּקוֹל וּמִנְגִּינָה שְׁמִימִית
שְׂאִין דּוֹמָה לָהּ: "פְּלוּנֵי יֵצֵא זְכָאֵי בְּדִין!" בְּקֶרְאָם שְׁמִי וְשֵׁם אָבִי.

וְאֵז נִבְקְעוּ וְנִפְתָּחוּ רְקִיעִים לְלֹא סִפּוֹר, וְלַעֲיֵנִי נִתְגַּלָּה מַחְזָה מְרֵהִיב כְּזֶה שֶׁל הוּד
וְהֶדֶר, פֶּאֶר וְתַפְאֶרֶת שְׂאִין לְתַאֲרָם וְאִין לְהַשִּׁיגָם בְּתַפִּיסַת אָנוּשׁ.

מִכָּל הַצְּדָדִים הַדְּהָדָה שִׁירַת הַמַּלְאָכִים:

'זְכָאֵי הוּא! בַּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּר הוּא!'

הַכֹּל אוֹמֵר שִׁירָה! גַּם סִפּוֹר הַתּוֹרָה הַמְּנַח עַל הַשְּׁלַחֵן הַשְּׁתַּתַּף בְּשִׁמְחָה, וְאוֹתִיּוֹתֵי
הַלּוֹחֲשׁוֹת כְּגַחֲלֵי אֵשׁ כְּאֵלוֹ הַכְּרִיזוּ גַם הֵן: 'זְכָאֵי הוּא! צְדִיק הוּא!'

"מְסֻבֵּי הַתְּפִשֵׁט מִן אוֹר כְּזֶה, שֶׁהִיא חֻזַּק אֶלְפֵי מוֹנִים מְאוּר הַשְּׁמֶשׁ בְּגִבְוֵתוֹ,
וּמִלֵּא אוֹתִי עֲנָג אֵין קָא."

"מִרְגַע לְרַגַע זָרְמוּ לְקֶרְאֵתִי יוֹתֵר וְיוֹתֵר מַלְאָכֵי עֲלִיוֹן וְצְדִיקִים זְכָיִם וְטְהוּרִים,
שְׂיֵצְאוּ מִגֹּן הָעֵדֶן כְּדִי לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי הַשֶּׁכֶן הַחֻדָּשׁ. רֵאשֵׁי כָלֶם הָיוּ מַעֲטָרִים בַּעֲטָרוֹת
מְשֻׁבָּצוֹת יְהוֹלּוּמִים וְאֲבָנֵי חוֹן שְׁנֵצְצוּ כְּנִיצוֹצוֹת שֶׁל אֵשׁ בְּשִׁלָּל צְבָעִים וּגְוָנִים."

"עד מהרה הופיעו ששה מלאכי אש, שנשאנו חפת פאר, שמוטותיה עשויים מעצי ארזים, והפרכת הפרושה עליהם מלמעלה זהב טהור, ובמרכזה הזהירו המלים 'פי לה' המלוכה'. עם המלאכים נושאי החפה הגיע מחנה של מנגנים ומשוררים עם כלי זמר לאין ספור. אלה היו הלויים הקדושים, מהמקהלה של דוד המלך."

"כל הכבודה הזו נעצרה ליד הדוכן שעליו עמדתי. שוב נשאו אותי המלאכים על כנפיהם והעמידו אותי מתחת לחפת הזהב, ומיד פתחו המנגנים בזמר והמשוררים בשירה. את התענוג הרוחני העלאי שהרגשתי בהקשבי לשירי המקהלה אין לתאר במלים, אדם חי שישמע שירה כזו עלול למות מיתת נשיקה מרב מתיקות."

"וכך התחילו להוביל אותי ברב פאר והדר למקום מנוחתי בגן עדן."

הנפטר המשיך לספר בחלום לשפתו בחיים לשעבר, כיצד הכנס לבסוף לגן עדן ותאר בפניו את הכבוד והיקר והגדלה שחלקו לו בהכנסו לשערי גן העדן.

"הכבוד הגדול ביותר שהאדם יכול לקבל במשך כל ימי חייו עלי אדמות, הריהו כקלפת השים לגבי מה שהשפע עלי בשנה אחת בגן עדן! וממי זכיתי לקבל את כל הכבוד והיקר? מצדיקים קדושים וטהורים, אשר פניהם מזהירים כזהר הרקיע וראשיהם עטורים בכתר התורה."

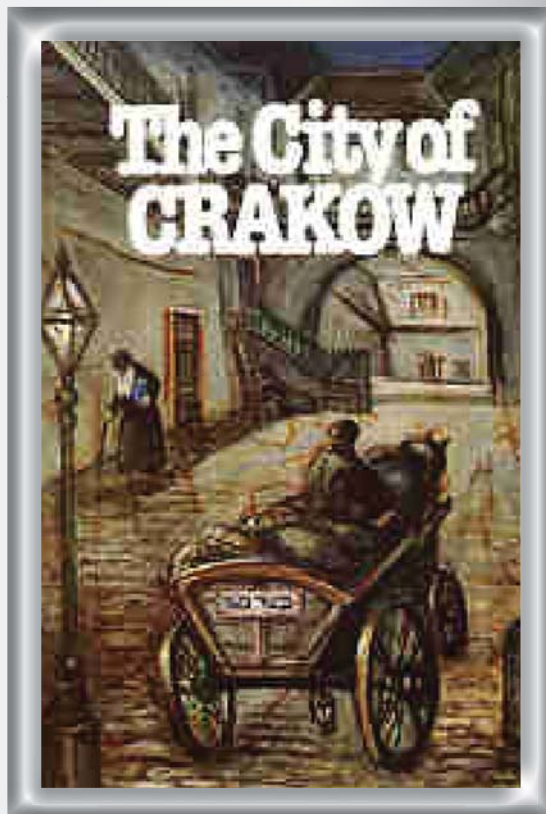
"שני ישישים, שהוד פניהם הקרין אור יקרות למרחקים, צעדו לקראתי כשהם נושאים בידיהם כתר מפאך להפליא, משבץ באבני חן יקרות ביותר, ועליו התנוססו המלים "בעל תשובה גמור". את הכתר הזה נתנו על ראשי בטקס מרשים ביותר, והתחילו להוליך אותי בדרכי להיכלם של בעלי התשובה, היכל מפאך ונהדר ביותר, שאין די מלים בשפת אנוש כדי לתארו. כל הצדיקים לנו אותי עד לשם, ובהכנסתי פנימה נפרדו ממני בקראם יחד בקול: 'אשריך שזכית לכה!'"

עין לא ראתה

בכה סיים הנפטר את ספורו על מה שהתרחש אתו מאז פטירתו ועד שזכה להגיע למקום מנוחתו בהיכלם של בעלי התשובה בגן עדן. ולפני שדמותו נמוגה בערפלי החלום, השמיע באזני שפתו לשעבר את המלים האלה:

"תמשוך כמקדם בעקשנות ובלי לאות בחיי הסבל של בעלי תשובה! שלא תעלה אף רגע בלבך את המחשבה לסטות מדרך היסורים שצעת בה עד כה! זכר! מוטב לסבל את הענויים הקשים ביותר בכל החיים בעולם שלמטה, מאשר לסבל רגע אחד את יסורי התפת שבגיהנום! חיי האדם עלי אדמות מגיעים פעם לקצם, ואלו בעולם הבא הנמשך הכל לעולמי עולמים! לנצח אין גבולות!"

”לך אל רבינו הקדוש בעל ”מגלה עמקות”, ומסר לו את כל מה שספרתי לך. אם כי אני בטוח שהוא בנדאי יודע את כל זאת יותר טוב ממני, בכל זאת לך וספר לו! תבקש ממנו לפרסם את הספור הנפלא הזה בכל רחבי העולם, שיעלה את הדברים בספר ופיץ אותו בקרב ההמונים! שכל אחד ידע, ראשית כל, עד כמה חייב האדם להתרחק מן העברה; ושנית, לאילו מדרגות נשגבות יכול הצדיק להגיע בעולם הבא על ידי מעשיו הטובים בעולם הזה: ושלישית, כמה גדול כחה של תשובה המגעת עד כסא הכבוד, כי במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמד. ולמען ידע כל אשר נשמה באפו, שמתן שכרן של מצוות אין לתאר ואין לשער. עין לא ראתה!”

**אלפי אלפים בעלי תשובה על ידי הצדיק מזכה הרבים הגדול
 רבי אמנון יצחק שליט"א, ביצד???**
**כח החזרה בתשובה של הרב אמנון יצחק שליט"א על ידי הספר
 הנפלא משני הבעלי תשובה בעיר קראקא שהאכילו עשרות בשנים
 נבלות וטרפות חלב ודם רח"ל, בזמן המגלה עמקות זי"ע**

ב"ה, מוצאי שבת קודש לסדר "ידבר נא עבדך דבר באזני אדני", טבת תשע"א
 לכבוד הרהגה"צ האדמו"ר מהאלמין שליט"א.

בראשית דברי אני רוצה להביע לך תודה גדולה מאד על שנתתם לי ספרים על
 הזיהר הקדוש והתיקוני זהר והסט זהר היומי 6 כרכים בחנם, ואני לומד ברוך ה' בזה
 כמו שראיתי שהבאת מרבנו רבי נחמן מברסלב זיע"א שאומר שצריך לגמור כל
 הזיהר כל שנה, והלאי שאזכה לגמור כל שנה את הזיהר הקדוש.

שמעתי שאתם הדפסתם הספר ממעשה בעלי התשובה בעיר קראקא, לפני
 הרבה שנים, והדרשה הראשונה ששמעתי מהצדיק הגאון הקדוש מזכה הרבים
 מהגדולים בעולם הלא הוא רבנו אמנון יצחק שליט"א, שאמר שהספר של הספור
 של המגלה עמקות בעיר קראקא איך ששני יתומים מכרו נבלות וטרפות עשרות
 שנים..... הצדיק הזה רבי אמנון יצחק שליט"א כשקרא את הספר הזה של שני הבעלי
 תשובה בזמן של ה"מגלה עמקות" זיע"א הספור הזה "קרב אותו ליהדות"!!!

ועכשו אין הספר תחת ידי, על כן אני מבקש אם יש לכבודו עתק מזה הייתי רוצה
 לקנות את הספר הזה בכסף מלא, ואני הייתי מציע עצה מאד טובה, כי אני חושב,
 וזה בנדאי אמת, שהיתומים האלו היו בעלי תשובה גדולים מאד, וממילא נשאר
 הכוח שלהם שאנחנו גם כן יכולים להיות חוזרים בתשובה, ולהתקרב ולהתחזק
 באמת להקדוש ברוך הוא, וכפי ששמעתי בעצמי מהצדיק רבי אמנון יצחק
 שליט"א שהוא התקרב ליהדות וחר בתשובה על ידי הספר הקדוש הזה, ולא רק
 שהוא חזר בתשובה אלא החזיר בתשובה וקרב נשמות נדחות לעם ישראל בלי גבול,
 מזה אנחנו רואים שהספר הזה יש לו כוח עצום מאד שאי אפשר לכתב את הכוח
 הזה. אז הייתי מציע שפבדו שליט"א, כמו שהוא מדפיס אלפי אלפים ספרים על
 הזיהר הקדוש כמו "אור הזיהר" "גדולי ישראל והזיהר" ו"ערפה של שעה", שידפיס
 הספר הזה הספור בעיר קראקא איך שהיתומים עשו תשובה, וזה בנדאי יעזר לך

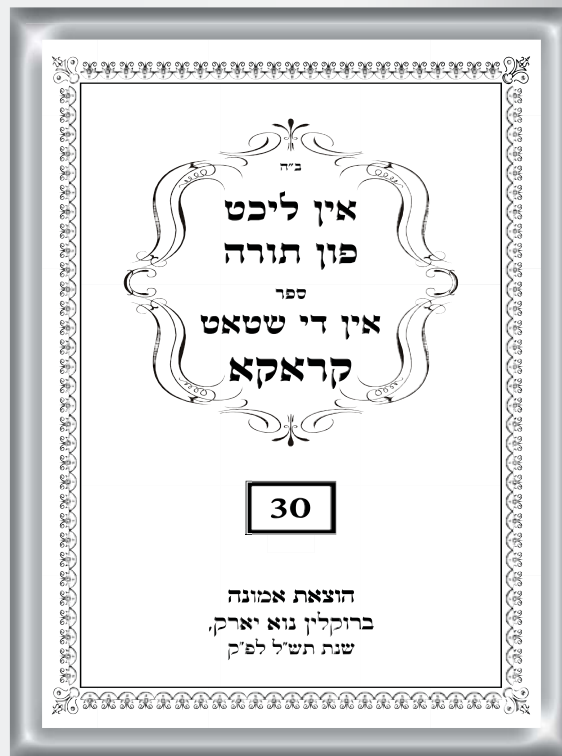

עם ישראל שִׁיחֲזְרוּ בַת־שׁוּבָה [כְּמוֹ שְׂזָכִיתִי אֲנִי לְהִיּוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה כְּכָר לְפָנַי 20 שָׁנָה].

נִתְאָר לְכַבֹּדוֹ, אִם הַסֵּפֶר הַזֶּה עָשָׂה צְדִיק כְּזֶה גָדוֹל כְּמוֹ רַבֵּי אֲמִנוֹן יִצְחָק שְׁלִיט"א, שֶׁהַפּוֹחַ שְׁלוֹ עֲצוּם מְאֹד, זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁמִּהַסֵּפֶר הַזֶּה יְכוּל לְהִיּוֹת עוֹד אֲלֵפִים כְּאֵלוֹ כְּמוֹ הָרַב אֲמִנוֹן יִצְחָק שְׁלִיט"א, וְכָל עִם יִשְׂרָאֵל יִחְזְרוּ תַכְף בַּת־שׁוּבָה שְׁלֵמָה - וּמִיַּד נִגָּאֵל בְּרַחֲמִים.

וְאַבְרָהָם אֶת רַבְּנוּ הָאֲדָמוֹר מִהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א שֶׁהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים בְּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה וְנִהוּרָא מְעֵלְיָא שְׁיִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ לְעַבֹּדֶת הַשֵּׁם לְשֵׁם שְׁמַיִם אֲמִתִּי, וְלִקְרַב אֶת כָּל עִם יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְנִזְכֶּה כָּל עִם יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ וּבְגִן בֵּית מִקְדָּשֵׁינוּ, וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשִׂמְחָה זוֹ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

ראובן בלאק

**הסיפור ממבט אחר
כמה היבטים של המעשה הנורא
ההבדל בין מאנסי לקראקא**

1. לקראקא ה' רב אחד - במאנסי ישנם מאות רבנים.
2. בקראקא היו שני קצבים - במאנסי מאות קצבים.
3. בקראקא האכילו טריפה בשוגג - במאנסי במזיד.
4. בקראקא האכילו עמי הארצות טריפות, כיום רח"ל גם הנקראים ת"ח מצויים במכשלה זו.
5. בקראקא זה קרה מתחת לאפו של הרב, - במאנסי הוא בהכשר ובהסכמתם של חלק מהרע-בנים.
6. בקראקא היתה רק עיר אחת - במאנסי ישנן מאות קהילות חרדיות, שהוא חלק גדול מכלל ישראל.
7. בקראקא הקצבים חזרו בתשובה בהתעוררות הראשונה - במאנסי לאחר עשרות שנים של זעקה מרה על ידי רבנים גדולי ישראל, ואנשי המחנו"ט (ראשי-תיבות: מאכילי חלב ונבילות וטריפות) עדיין מפטמים את ישראל במאכלות אסורות.
8. בקראקא הקצבים חששו מאימת יום הדין הגדול והנורא - במאנסי למאכילי הטריפות אין כל פחד.
9. בקראקא הרבנים קרעו לבבם ובכו על חורבן בית המקדש - במאנסי לוקחים חלק גדול של הרבנים קרוב למליון דולר דמי הכשר, בכדי להתגונן נגד הרבנים המעוררים, להשתיק את הערעור, ולטשטש את מוחות היהודים התמימים ולא להרשות חלילה ליהודים שיפסיקו לאכול בשר טריפה.
10. בקראקא היה רק באותה העיר, ואילו כאן נשלח רח"ל לכל העולם.
11. בקראקא בסך הכל במשך 40 שנה מכרו כל כך הרבה נבילות וטריפות, ובניו יורק מוכרים ביום אחד כמות כזו כפי שמכרו שם במשך כל השנים, כי בקראקא לא היה אקספורט ביזנעס, אבל בניו יורק מפיצים אלפי טונות של בשר כל יום לכל האטליזים בכל ארצות הברית ולכל המסעות שם, לבתי המלון, למסעדות, לקעיטערערס, לבתי החולים, למטוסים אלפי טונות בשר בתוך חודש (ובפרט סאלאמיס, פרענקפורטער, נקניקיות שהם מטובלים בחלב, לשונות וכבדים ועוד).

**18 נקודות מהסיפור
תוכן הסיפור:**

- מה שקצבים מסוגלים לעשות.
1. גדולי ישראל נופלים במלכודת.
  2. דרך ושיטה לרמות את כלל ישראל באכילת ונבילות וטריפות.
  3. קצבים מחלקים צדקה ביד רחבה לכל נדכא ונצרך.
  4. לקצבים מקום מכובד בכל עניני הקהילה ועומדים במרכזה.
  5. מקום מיוחד בשמחות ובאירועים משפחתיים מוכן עבורם בכל אירוע.
  6. הבחורים המכובדים היפים והטובים ביותר חתניהם.
  7. בית החיים מתמלא בנשמות של צעירים שנקטעו בדמי ימיהם.
  8. אנשים צעירים משאירים אלמנות ויתומים לא עלינו.
  9. ילדים צעירים נפטרים מן העולם ללא עת ומשאירים הורים מלאי צער.
  10. העיר כולה על גלגלים.
  11. עשרות בחורים ואברכים תלמידי חכמים עוזבים את הדרך הישר.
  12. מנקרים מאכילים חלב ודם לעיר שלמה ששמה קראקא במשך עשרות שנים.
  13. אלפי קילוגרמים של בשר נזרקים לאשפתות.
  14. כלים בערך של מליוני דולרים נשברים ונזרקים לזבל.
  15. תלמידי חכמים - רבנים - דיינים - גאונים וצדיקים - ראשי ישיבות כלי קודש - סופרים - שוחטים מלמדים - בני ישיבות - חסידים ואנשי מעשה - תינוקות של בית רבן ועשרות אלפי משפחות חשובות אוכלים נבילות וטריפות חלב ודם עשרות שנים.
  16. בכיות ויללות עד לב השמים בכל קראקא.
  17. ה"מגלה עמוקות" גוזר עשרות תעניות בגלל עשרות המגיפות.

למבט מן הצד אחר קראקא

הערה: זה לא דוקא במונסי - זה בכל העולם כלו. אנו כותבים "מונסי", כי שם נתפרסם ביותר. כי בעיר מונסי ישנם הרבה יראים ושלמים והיתה התעוררות גדולה בצומות וזעקה אל ה' לשוב בתשובה שלמה, ולא ידעו מה לעשות פשתנגלה להם המכשול הגדול הזה. והיה תלמיד אחד מהחפץ חיים שספר שמאז בואו לארצות הברית ושמע מה שהולך בפשרות, לא טעם טעם בשור כל ימי חיו, וכעת הוא במושב זקנים וכלם צחקו עליו למה אינו אוכל, ועכשו שנתנגלה הדבר, כלם אמרו עליו, אם היה לה רבי כזה כמו החפץ חיים נצלת כל ימך מאכילת נבלות וטרפות, וענה להם, אצלנו בישיבה היה החפץ חיים זי"ע אומר לכל הבחורים שיגמרו את כל הפרשה של הזהר הקדוש בכל שבת ושבת, ואמר, "הזהר הקדוש ישמור אתכם כל החיים". ועל כן נצלת מאכילת הנבלות במונסי. כי כשבאתי לארצות הברית הלכתי לכמה צדיקים אמתיים ושאלתי אותם על פשרות הבשר, וספרו לי איך שהצדיק רבי יעקב יוסף זי"ע נלחם עם הקצבים שתפס של עמלק (קדושין פ"ב) ורצו להרוג אותו על שמוכיח אותם, חשבת בשור כזה צריך לבא לפי? הלא החפץ חיים זי"ע הזהיר אותנו מאד שלא לאכול בשום מקום עד שיברר עד מקום שיידו מגעת שלא יכשל בנבלות וטרפות חלב ודם, וכך עשיתי וב"ה שנצלתני. (ועז בספרו "נדחי ישראל" באריכות על המכשולות של שחיטה וניקור).

**אין די
שטאדט
קראקא**

יארן מיט יארן איז דער
אידישער קיך באליוערט
געווארן מיט טריפה פלייש.
א טראגישע געשיכטע וואס
איז פארגעקומען אין די
צייט פון דעם גאון און
צדיק ר' נתן נטע שפירא,
מחבר פון ספר מגלה
עמוקות.

CHEVRA MAKEITZAI NIRDOMIM

544 E. 92 STR. BKLYN, N.Y. 11236
BASEMENT

ערשטער טהייל

**אין די
שטאדט
קראקא**

ב. טאקאלאוו

הגאון ר' נתן נטע
בעווארן אין יאר שמי'.
אייניקל פון דעם מריהע
(כיר שמשון) שטרא העל
אין הירודט אין מחבר
אויף דעם שערי דורא א
רשיי על התורה מיטן נא
אין יאר ש"ו איז ע
ווארן אלס רב אין קראקא
געפירט א גרויסע ישיבה
תלמידים אויך געווען
כהן (ש"ד). אויסער ויין ג
ער געווען פמורס אלס ג
אין אלע האבן איהם געה
בדע מאן.
ווינע חרשים אויסן ר
"חרושי אנשי שם" זענען
אין גלע ש"ס, ער איז אב

סיפורים נפלאים בעניני בשות

קה

**בעיר
קראקא**

במשך שנים רבות פינצו את המטבח היהודי
בבשר טריפה, סיפור מזעזע שאירע בזמן כהונתו
של הצדיק הקדוש רבי נתן נטע שפירא
זצוקלה"ה, בעל מחבר ספר "מגלה עמוקות".

י"ל ע"י
חברת מקיצי נרדמים

יארן מיט יארן איז
אידישער קיך באל
געווארן מיט טריפה
א טראגישע געשיכט
איז פארגעקומען א
צייט פון דעם גאון
צדיק ר' נתן נטע
מחבר פון ספר
עמוקות.

בגור נ"ק האדמו"ר מהאלמין שליט"א
נשיא מפעל הזוהר העולמי
אצל המקבל המלונד"ן
הצדיק רבי דוד אבוחצירא שליט"א
לפני פסח שנת תשע"א לפ"ק

"מי שילמד בזוהר הקדוש ויתקנים על ידו הרשב"י
ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות,
שמעון ראשי תבות שיהי נחת עד מאה ועשרים,
מי שיוזכה וילמד רשב"י, יזכה שיתקנים בו, שיהיה נחת עד מאה ועשרים..."

האדמו"ר נכנס

הצדיק רבי דוד: ברוך הבא! ברוך הבא! מה שלום כבוד הרב?
האדמו"ר: ברוך השם, השי"ת יעזר הלאה שנוכל להכניס את הזוהר הקדוש בכל בית יהודי.
 הצדיק רבי דוד: ... יבשר טוב על הקלל ועל הפרט יבוא טוב ויקבל טוב.
 הצדיק רבי דוד: אומר לכבודו אני רואה אנשים נכנסים, עם חוקרות כאלה ערפה של שעה שקבדו הדפים, ממש דברים העומדים ברומו של עולם, לקרב את הגאולה, לקרב את הגאולה,
האדמו"ר: ספר על הרעיון של תתק"ס חוקרות
 הצדיק רבי דוד: הרשב"י הגריק את ההבדלה הזאת להאדמו"ר!
 הצדיק רבי דוד: כבודו, אנשים נכנסים, אני רואה כבר הוצאתם הרבה חוקרות ממש יותר הדש עכשו הוצאתם יותר גדולים קצת, אני רואה יותר יפים, מעליו בקדש, עכשו מעליו בקדש, (קריאת התפעלות). בגין דא יפקון מן גלותא - עכשו רואים את זה בפועל
 רבי דוד: פתח את הזוהר הקדוש ונפתח דברי הרשב"י שקתב לזכות את ישראל מסוף העולם ועד סופו, והתמלא הצדיק כלו שמחה, ואמר בזה הלשון: כבודו הרי מקום זאת, "מה רב טיבך אשר צפנת לחוסים בך" שמוגלגלים על ידי כבודו לקרב את הגאולה, ולהביא משיח צדקנו. כבודו לא זקוק להסקמות על דברי הרשב"י, לדברי הרשב"י בעצמו אין צורך לשום הסקמות.
 אני קורא בזהר כל יום, אני מצטרף לעושי מצוה אנחנו תומכים וסומכים על כל מה שעושים, שיהיה בזה סימן ברכה ויתנהו מזה קדוש השם.
 אני רואה כל הצבור נכנס עם הדברים האלה... מה שקבדו עושה זה דברים שאף אחד לא עושה

בעולם (אמר זאת בהדגשת יתר), הניחו לכבודו מקום מן השמים להתגדר בו. הקדוש ברוך הוא שמח בכבודו ונמשיד וישפיע על הכלל ועל הפרט לקדש שם שמים, להרבות כבוד שמים.

ושוב חזר הצדיק ואמר שוב: אני רואה אנשים נכנסים עם החוברות האלה, וזה דברים נפלאים זה דבר נפלא, זה דבר נפלא - זה נח לשמים ונח לבריות.

הרשב"י ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות, צריך לזה הרבה שפע כי זה עולה הון תועפות.

היה מלא התפעלות מהספרים והדיסקים שיצאו לאור, זהר השיעור היומי ועוד), ואמר בהתפעלות "איזה דברים!?! תזכה לקדש שם שמים, הקדוש ברוך הוא ישמח את כבודו ויהיה קדוש ד' על ידי כבודו, אנשים נכנסים עם הדברים, להביא את הישועה, ובפרט עכשו, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, כי ירבו ימיד ויסיפו לך שנות חיים חזק חזק ונתחזק, אם זקני (הספא קדישא) היה רואה את כבודו הוא היה רוקד, היה רוקד עד לשמים, הוא היה יודע להעריך אנהנו לא ראויים מספיק להעריך את הזהר הקדוש.

הזהר הקדוש לא היה זו מידו של מורי ורבי זקני.

אשרי מי שהקדוש ברוך הוא מזהה על ידו שתבוא הישועה, שהקדוש ברוך הוא ישמח את כבודו עם אלוכי אברהם כי לאלוקים מגני ארץ מאד נעלה.

... הרשב"י ראשי תבות ישפע שפע רב בכל העולמות, יכתב את זה בפתרת:

"שמעונו" ראשי תבות שיהיה נחת עד מ'אה ועשרים, מי שיזכה וילמד רשב"י יזכה שיתקיים בו, שיהיה נחת עד מאה ועשרים שנה, הקדוש ברוך הוא יתן לכם עוז ותעצומות להמשיך עם המפעלים האלה בכל העולם, לא רק בארץ ישראל, שכלם יהיו שתפים לקרוב הגאולה, שכל יהודי ויהודי יהיה לו חלק... "ואתם הדבקים בד' אלוקיכם חיים כלכם היום, בן פורת יוסף". כזה ראה וקדש. וד' יצליח דרכך. "כי שם ד' נקרא עליך ונראו ממך".

נשק את היד של האדמו"ר ולינוהו.

הגבאי ר' ישראל אמר שהצדיק לא היה כמעט אף פעם בשמחה גדולה כזו, ולא דבר כל כך הרבה בהתפעלות כל כך.

האדמו"ר נתן מתנה חבילה שלמה עם ספרים, והצדיק רצה לשלם, והאדמו"ר אמר: אני מחלק לכל העולם בחנם, ומהצדיק אני אקח כסף???

"אם זקני היה רואה את כבודו (הספא קדישא, רבי ישראל אבוהצירא) הוא היה רוקד עד לשמים, הוא היה יודע להעריך אנהנו לא ראויים מספיק להעריך את הזהר הקדוש"

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסדר על הפרשיות

ספר זוהר השבת – לאבות ופנים, זקנים עם נערים
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסדר על הפרשיות

עֲזָרֵי מַעַם ה' עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

מַגְלַת עֲמֻקוֹת

תַּיִן וּפְעֻלָּיו

”אִישׁ אֱלֹקֵי קָדוֹשׁ מִן הַקְּדָמוֹנִים,
מַגְלַת עֲמֻקוֹת רֵזִין וּמַטְמוֹנִים,
הוּא שְׂאוֹמְרִים עָלָיו
שְׁדַבֵּר אֶתֹּו אֲלֵיהֶוּ פָּנִים אֶל פָּנִים,
הַגָּאוֹן אֲב־ד וּר־מ מוֹ”ה נָתַן נֶטֶע
בֶּן מוֹ”ה שְׁלֵמָה שְׁפִירָא זצ”ל,
נִפְטָר בְּיוֹם ד’ י”ג אָב שַׁצ”ג לַפ”ק”

(נֶסֶח מַצְבָּתוֹ)

הַסֵּפֶר יוֹצֵא לְאוֹר לְאוֹר חוֹדֶשׁ אֲדָר א’ תשע”א

תוכן הענינים

- ג בעל ה"מגלה עמוקות" זכותו יגן עלינו.....
- ג מתולדותיו.....
- ג התמנותו לראש ישיבה.....
- ד מדברי הגדולים עליו.....
- ד החיד"א פותב עליו: ששמעתי שהיה לו מגיד.....
- ד מנפלאותיו.....
- ה רוח הקודש.....
- ז נסיון הס"מ להכשילו.....
- ז אליהו הנביא אצל בעל "מגלה עמוקות".....
- ח ספור הגלות של בעל "מגלה עמוקות", מובא בדפי בית המדרש קראקא.....
- ט הדין תורה שהשאיר את ה"מגלה עמוקות" לרב בעיר קראקא.....
- י מעשה הקצבים שהאכילו טרפות בימיו של בעל ה"מגלה עמוקות".....
- יז "הוא שאומרים עליו שדבר אתו אליהו פנים אל פנים".....
- יז מן השמים הספיקו שבעל "מגלה עמוקות" יהיה משיח.....
- כ פדי לפענח את הספור הזה, נעתיק עוד ספור שנרשם בפנקס החברה קדישא.....
- כא חבוריו הקדושים הנודעים לנו.....
- כא רשימת הספרים.....
- כא יומא דהילולא.....
- כב פה נחקק על מצבתו.....

פרק א

א. בעל ה"מגלה עמוקות" זכותו יגן עלינו

בשנת שמ"ה נוספה חוליה חשובה, המפארת את שושלת משפחת שפירא. להגאון הקדוש רבי שלמה שפירא, בן הגאון הקדוש רבי נתן נטע, אב בית דין הוראדנא, בעל "מבוא שערים" על "שערי דורא ואמרי שפר" על פרוש רש"י על התורה - נולד בן וקרא שמו על שם אביו - נתן נטע, שברבות הימים נתפרסם על שם ספריו הקדושים "מגלה עמוקות".

ב. מתולדותיו

הרב הקדוש המקבל האלקי רבי נתן נטע שפירא, זכותו יגן עלינו; נולד בפולין, בשנת שמ"ה. בהיותו בן ח"י שנים, לקחו לחתן לכתו הצדיק והנגיד רבי משה אבטלעס.

נכדו הגאון הקדוש רבי יונתן אייבישיץ כותב, כי זקני ה"מגלה עמוקות" היה פה שלישי למרו הארי זכרונו לברכה. וכפי הנראה כונתו, שקבל מפי הגאון הקדוש רבי ישראל סרוק, תלמיד הארי, כי רבנו מביאו בספרו כמה פעמים.

ג. התמנותו לראש ישיבה

בהיותו עדין צעיר לימים, נתעטר בעטרת ריש - מתיבתא על ארץ רבה, קהלה קדושה קראקא - כרכא דכולי ביה, וכונן בה ישיבה גדולה לתלמידים הרבה. רבנים

מגלה עמוקות - תייו ופעליו

וגאונים יצאו מבית מדרשו, ושם עסק בתורה בקדושה ובטהרה יומם ולילה, לא הניח דבר גדול, מעשה מרובה, ודבר קטן, היות דאביי ורבא, והרביץ תורה באפן נעלה ומיחד, כאשר העיד עליו בנו הגאון הקדוש רבי שלמה, בהקדמתו לספרו הקדוש "מגלה עמוקות" על ואתחנן: "ובעת למדו עם תלמידיו המקשיבים לקולו, הוציא גחלים ולהבות, בנה חרבות שלשה המה מטיבי הלכות נחצבות, בהם הראה חריפותו ובקיאותו, ועמק שכלו הרחבות, כל התורה בהם מרפכות עם ראשי ישיבות..."

רבנו הקדוש זכה לשתי שלחנות, תורה וגדלה במקום אחד, כי "נתן לו אלקים עושר ונכסים ורב פנינים, והשליטו לאכול מהם מעדנים, נתן פזר לאביונים, לחמו נתן מימיו נאמנים... מיהב יהיב משקל לא שקיל, אין כסף נחשב אצלו למאמה כמימי שלמה", מתוך עדות בנו הגאון הנכתב למעלה. ובספר "כלילת יפי" מוסיף, שהודות לכך שלא היה רבנו צריך לטול מאמה מהקהל, היו דבריו נשמעים. וזהו כונתו בזה שכתב "מיהב יהיב, משקל לא שקיל".

בעונותינו הרבים לא האריך רבנו ימיו עלי אדמות, ונסתלק בדמי ימיו ביום ד' י"ג מנחם אב שנת שצ"ג, והוא רק בן מ"ח שנים. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן. ("עלים לתרופה", ואתחנן תשנ"ו, עמוד ג')

פרק ב

א. מדברי הגדולים עליו:

ידוע מהבעל שם טוב הקדוש, שחבב מאד שלוש משפחות בישראל, והעיד עליהם שהם מיחסות ונקיות דור אחר דור, והם משפחות: מרגליות, הורביץ ושפירא. [ולנוסח אחר: רפופרט (כהנים), הורביץ (לויים), ושפירא (ישאליים)]. והוסיף, שכאשר אחד משפחות אלו מוריד דמעות מעימקא דלבא, מיד נענה.

ב. החיד"א כותב עליו: שמעתי שהיה לו מגיד

בספר בן גורני (פרשת עקב) מספר על בקור של אליהו הנביא ואלישע אצלו. וכן חרות על מצבתו: הוא שאומרים עליו שדבר אתו אליהו פנים אל פנים.

פרק ג

א. מנפלאותיו:

מספרים, כי בימיו חי בקראקא יהודי אמיד, שהיה נוהג מדי יום, בדרכו אל בית המדרש, לחלק נדבות ליהודים עניים שהתיצבו משני צדי השביל. בין מקבלי הנדבות היה גם נוצרי אחד. פעם בא הגוי וגילה בסוד ליהודי העשיר, שהנוצרים מהסביבה

מגלה עמוקות - חיינו ופעלנו

ה

מתכוננים ביום זה וזה לעלות לקראקא, לשדוד ולהרג את יהודי העיר, ובקש שלא יגלו כי הוא שגילה את הסוד.

היהודי העשיר בא אל ה"מגלה עמוקות" וספר לו על האסון העומד להתרחש. הרב צוה על היהודים שיילכו באותו לילה לבית הקברות, ילבשו לכן, יתעטפו בטליתות וכל אחד יחזיק נר דולק בידו, וכשיתקרבו הגויים יקומו כלם ויצאו לקראתם. כשהתקרבו הגויים, ראו והנה קמו הסתים מקברייהם... פחד גדול נפל עליהם, ומרב בהלה החלו לברח; נפלו ונפצעו, ורבים נפלו לתוך הננה (הוויסלה) העובר ליד בית הקברות, וטבעו. ("דברי שלום ואמת", ב"ב תשנ"ג, עמוד מ"א)

ב. רוח הקודש

בספר "מגלה עמוקות" (דפוס לעמבערג בשנת תרמ"ד) בסופו, מביא דבר זה בשם הגאון רבי מרדכי זאב אורנשטיין זכרוננו לברכה, שקבל איש מפי איש מעשה אחד מהגאון בוצינא קדישא שהיה בקראקא, שהט"ז ("טורי זהב") זכרוננו לברכה היה אב בית דין בקהלה קדושה לבוב (לעמבערג), ורצה לנסע פעם אחת לחמיו הב"ח ("בית חדש") זכרוננו לברכה, שהיה אב בית דין בקהלה קדושה קראקא. והיו תלמידי חכמים ונגידי הדור עושים לו כבוד בשעת נסיעתו, וכבאו לעיר קראקא שמעו אנשי העיר קראקא שהט"ז זכרוננו לברכה נוסע לעירם להרב הב"ח זכרוננו לברכה, ועשו לו כבוד גדול, והיו נוסעים לקראתו, וכמה אנשים הולכים לקראתו רגלי לתן שלום להרב הט"ז זכרוננו לברכה, וכבוד גדול עשו לו. והרב הקדוש "מגלה עמוקות" לא הלך לקראתו. ולא עוד, אלא אפילו כשפא לעירו והיו רצים כמעט כל אנשי העיר לקבל פני הט"ז, לא הלך אצלו לתן לו שלום. ולא עוד, אלא אפילו הבית המדרש שהט"ז בא להתפלל, והיה בא גם כן להתפלל בבית המדרש הזה, לא הלך אצלו לקבל פנים ולתן לו שלום, והט"ז היה עומד אצלו להתפלל ולא פנה אצלו לתן לו שלום.

והיה הט"ז חלוש דעתו מתוך זה. ביום הראשון היה אומר, אולי מקרה הוא, אפשר שהוא בעומק עיון במחשבתו ולא ראה אותו. ואחר שעברו ג' ימים ולא נתן לו שלום, היה לו תרעמת גדול עליו.

והלך הט"ז אצל חמיו הב"ח וספר לו שהוא לא נתן לו שלום. והיה זאת בערב שבת קודש, והיה להב"ח גם כן תרעמת גדול עליו. וצוה לקרא לגדולי הדור אשר בעיר קראקא, וספר להם המעשה. והוא לא רצה לעשות משפט לעצמו, והיה מצפה מהם יאמרו לזה. והם אומרים, שהיום ערב שבת אין להם פנאי לעין אם הוא בזיון תלמיד חכם או לא, והחליטו, שבמוצאי שבת קודש יבואו כלם אל הב"ח לביתו ואז יעינו בדבר זה, ויקנסו אותו לכתב עליו שמתא.

וכן היה, במוצאי שבת קודש באו כלם אל בית הב"ח לעין בדבר זה, והיה הדבר הזה בשתיקה שלא ידע שום בן אדם מזה. והיה הרב הקדוש בעל "מגלה עמוקות" יושב

מגלה עמוקות - תניי ופעליו

בסעודה שלישית עם האנשים המסתופפים בצלו כדרכו תמיד, והיו מודיעים לו מן השמים, כי הט"ז והב"ח ושאר הגדולים הסכימו לשמתו. והיה מקצר בסעודה ועשה הבדלה, והלך בביתו אנה ואנה, ולא ידע במחשבתו איך לעשות.

והיה מנהג בקראקא מקדמת דנא, אם היה שאלה בשאלת הראה היו שואלים להרב "מגלה עמוקות" ולא להב"ח. והזדמן, כי במוצאי שבת קודש הזה, לאחר שהשוחטים שחטו כדרכם תמיד, והיה להם שאלה בטרפת הראה, באו לשאל מהמגלה עמוקות, והוא לא רצה לפסק השאלה. והיה מספר להם המעשה, איך שעשו אסיפה בבית הב"ח והסכימו לשמתו, ובשביל זה לא רוצה לפסק השאלה עד שילכו לבטל דבר זה, ואז יפסק להם. והיו אומרים לו, איך ביכלתם לילך לעשות כדבר הזה, הרי הט"ז והב"ח ועמם כל הגדולים, ואיך יוכלו להעז נגדם. והשיב להם הבעל "מגלה עמוקות", שיאמרו להם שהוא צוה לעשות דבר זה ולבטל את החלטתם.

הם הולכים לבית הב"ח והיו חוטפים הניר אשר היה מנח על השלחן, וקורעים אותו לחתיכות וזורקים החתיכות ניר לארץ. והיו אומרים שהמגלה עמוקות צוה להם לעשות כן, והיו מבטלים את כל הענין בשעת מעשה.

והיה כראותם את הדבר הזה, היו חושבים שמחר ביום ראשון בודאי יתן ה"מגלה עמוקות" שלום לט"ז, אבל גם למחר לא נתן לו שלום, עד יום ד' בשבוע זו, אז הלך ה"מגלה עמוקות" לבית המדרש לט"ז ונתן לו שלום, והט"ז לא רצה לתן לו שלום בחזרה, והיה מתקוטט עמו, שהוא עובר על דברי רבותינו זכרונם לברכה.

והוא שומע ולא היה משיב לו דבר, עד שהט"ז היה מדבר איזה דבורים, ואז בעל ה"מגלה עמוקות" השיב לו: יאמין לי שהוא לא רצה לצער אותו, אלא שהט"ז היה בנדוי מן השמים.

וכשמע הט"ז את דבריו שאל לו, מפני מה היה מנדה, שהיה מפשפש בדבר זה ולא מצא עברה בידו שיהיה עבור זה מנדה?

והיה ה"מגלה עמוקות" מספר לו, כי בשעה שנסע מעיר לעמבערג והיו עושין לו כבוד גדול עד לאחר השראנקין, ויגבה לבו מעט. ואלמנה אחת רצה אחריו והיתה בוכה וצעקה לפניו, ולא נשמע לה, והיתה בוכה כל היום היא ובניה שלא היה להם פרנסה. והיה רעש גדול בשמים מדבר זה, והיו מנדין אתכם עד שלושים יום. והיום כלו הל' יום, והיו מתירין אתכם מן השמים, לכן לא יכלתי לתן לכם שלום עד היום.

והשיב לו הט"ז זכרונו לברכה: לא ידעתי מזה, כי חשבתי אפשר בנה חלש ומחמת זה צעקה.

(הרב הצדיק רבי אריה מרדכי רבינוביץ זכר צדיק לברכה, אב בית דין בני ברק, "קוני ראם" בני ברק)

תשנ"ה חלק א', עמוד ע"ד).

ג. נסיון הס"מ להכשילו

הרב בעל "מגלה עמוקות" זכותו יגן עלינו הִיה חֲשׁוּב וְנִכְבָּד בַּפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה. אָמַר הַס"מ: תָּנוּ לִי רְשׁוּת וְאַנְסָנוּ, אָבֵל בַּתְּנַאי שֶׁלֹּא יִגְלוּ לוֹ מִי אֲנִי. קִבֵּל הַהִבְטָחָה "וַיֵּצֵא לְדַרְךְ". הַתְּגִלָּה הַס"מ בְּדַמוֹת אֱלֹהֵיו הִנְבִּיא זְכוּר לטוֹב, הֲצִיעַ לוֹ לְלַמֵּד אֹתוֹ, בְּתַקוּהַ כִּי בְּהַתְקַרְבוּת זֹו יִצְלִיחַ בְּמִשְׁפָּחַ הַזֶּמֶן אִיכָשָׁהוּא לְהַכְשִׁילוֹ. עָנָה לוֹ הַרְבֵּ: בּוֹא מְחַר וְתִקְבֵּל תְּשׁוּבָה. בְּלִילָה בְּעֵלִית נִשְׁמַתוֹ שֶׁל הַרְבֵּ, שָׁאַל בַּפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה אִם לְלַמֵּד עִם הָאִישׁ הַזֶּה וְלֹא נִעְנָה (עֲקֵב הַהִבְטָחָה שֶׁקִּבֵּל הַס"מ). לְמַחֲרַת, כְּשֶׁהִגִּיעַ הַס"מ לְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבַת הַרְבֵּ, דָּחָה אוֹתוֹ לְמַחֲרֵ. בְּלִילָה הַשְּׁנִי שָׁאַל בַּפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה, וְשׁוּב לֹא קִבֵּל תְּשׁוּבָה, וְעוֹד פְּעַם דָּחָה אֶת הַס"מ לְמַחֲרֵ. כִּף חָזַר הַדְּבָר בְּלִילָה הַשְּׁלִישִׁי. בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כְּאֲשֶׁר חָזַר הַס"מ לְקִבֵּל הַתְּשׁוּבָה הַמִּיִּחְלַת מֵהַרְבֵּ, אָמַר לוֹ: כְּנֶאֱמָה שְׂאִין אֲתָה אֱלֹהֵיו הִנְבִּיא וְלֹא אֶלְמַד אֲתָךְ, כִּי זֶה פְּעֻמִּים דְּחִיתִי אוֹתָךְ וְגִכְלָ זֹאת חֲזַרְתָּ פְּעַם שְׁלִישִׁית, מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת שְׂאִין אֲתָה אֱלֹהֵיו, מִשׁוּם שְׂאֱלִיָּהוּ הוּא קִפְדוֹן כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: "הָא קִפִּיד מַר", וְאֵלּוּ אֲתָה אֱלֹהֵיו לֹא הִיִּית מְגִיעַ אֵלֵי פְּעַם שְׁלִישִׁית.

(הרב הצדיק רבי משה מאיר הלוי רוזנשטיין זכר צדיק לברכה מברדיטשוב צפת. "עבודת הלויים", ירושלים תשנ"ז, עמוד ע"ח).

ד. אליהו הנביא אצל בעל "מגלה עמוקות"

מִסְפָּרִים עַל בַּעַל "מַגְלַה עֲמוּקוֹת", שֶׁהַתְּגוּרָר בְּקִרְאָקָא בְּזֶמֶן שֶׁהַב"ח ("בֵּית חֲדָשׁ") כְּהוּ פֶּאָר כָּרַב הָעִיר. פְּעַם הֶלֶךְ הַב"ח בְּרָחוּב, וְרָאָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים הוֹלְכִים וּפְנִיָּהֶם מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהָרִים. אַחֲרֵיהֶם רָאָה עוֹד אַרְבָּעָה אֲנָשִׁים, אַחַד מְבַגֵּר וְשִׁלְשֵׁת הָאֲחֵרִים צְעִירִים יוֹתֵר וּפְנִיָּהֶם שֶׁל אֵלּוּ הָיוּ שְׁחוּרוֹת כְּזֹפֶת. אַרְבָּעָה אֵלּוּ רָצוּ אַחֲרֵי שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים, אֲךָ לֹא הִצְלִיחוּ לְהַשִּׁיגָם. לְאַחַר שֶׁשְׁנֵי הָאֲנָשִׁים בְּעֵלֵי הַפְּנִים הִזְהִירוֹת כְּכָר נִעְלְמוּ מֵהָעֵין, נִגַּשׁ הַב"ח לְאֲנָשִׁים שְׁחוּרֵי-הַמְּרָאָה, נָתַן לָהֶם שְׁלוֹם וְשָׂאַל אוֹתָם מִי הֵם, אֲךָ הֵם סָרְבוּ לַעֲנוֹת. חָזַר הַב"ח וְאָמַר לָהֶם: אֲנִי כָּאן הַמְּרָא-דְּאֲתָרָא, וְאִם אֲנִי שׁוֹאַל, עֲלִיכֶם לַעֲנוֹת לִי. נִתְרָצוּ הָאֲרָבָעָה וְאָמְרוּ: הַרְבֵּ צוֹדֵק וְעֲלִינוּ לַעֲנוֹת: אֲנַחְנוּ גִּיחֲזִי וְשִׁלְשֵׁת בְּנֵינוּ... וּמִי הֵם שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים שֶׁרָצַתְּם אַחֲרֵיהֶם? שָׂאַל הַב"ח. הֵם אֱלֹהֵיו הִנְבִּיא וְאֱלִישֶׁע. אַחַד מֵהָעֲנָשִׁים שֶׁלָּנוּ הוּא, שְׂאֲנַחְנוּ תְּמִיד רְצִים אַחֲרֵי אֱלִישֶׁע, אָבֵל אֵינָנו מְצִלִּיחִים לְהַשִּׁיגוֹ. וְלֹאָן הִלְכוּ עִתָּה הַשְּׁנַיִם? הוֹסִיף הַב"ח לְשֹׂאֵל. הֵם הִלְכוּ לְבַעַל "מַגְלַה עֲמוּקוֹת", עֲנוּ. הֶלֶךְ הַב"ח לְ"מַגְלַה עֲמוּקוֹת" וְאָמַר לוֹ: יוֹדַע אֲנִי כִּי אֱלֹהֵיו הִנְבִּיא נִמְצָא אֶצְלָךְ. שָׂאַל אוֹתוֹ: לְמָה אֵינָנו בָּא אֵלֵי? שָׂאַל הַ"מַגְלַה עֲמוּקוֹת" אֶת אֱלֹהֵיו הִנְבִּיא, וְעָנָה לוֹ, כִּי לְרַב שֶׁל עִיר מְכָרַח שֶׁתְּהִיָּה לוֹ שְׂמִינִית שֶׁבְּשְׂמִינִית גְּאָוָה, שְׂאִם לֹא כֵּן בְּעֵלֵי הַבְּתִים יִרְמָסוּ אוֹתוֹ תַּחַת רְגְלֵיהֶם, אָבֵל מְכָל מְקוֹם אֵינָנו יְכוֹל לְבוֹא אֵלָיו!

(הגאון רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון זכר צדיק לברכה, "הגדת ר' שלום", ירושלים תשס"ו, עמוד רפ')

פרק ט

א. ספור הגלות של בעל "מגלה עמוקות", מובא בדפי בית המדרש קראקא, כך:

למשה יעקובוביץ', אחיו של הפרנס האמיד יצחק יעקובוביץ' המפרסם, שגם הוא היה סוחר אמיד בפני עצמו, היו חמש בנות. את ארבעת הראשונות השיא בזו אחר זו לאברכים תלמידי חכמים, מהמבחרים שבבני פולין. בשביל הבת האחרונה בקש את המעלה שביניהם, ולשם כך נסע לישיבה בלובלין ובקש מהרב שיצביע בפניו על הטוב שבתלמידי הישיבה, והלה הציע בפניו את הבחור נתן נטע, שלימים התפרסם כבעל ה"מגלה עמוקות".

הבחור היה צעיר בישן וצנוע, וכשנסו גיסיו לעתיד לתהות על קנקנו, לא שש החתן החדש לשתף פעולה עמו, והעדיף להתרכז בספר שלפניו. החתנים כבר החלו לרמז לחמיהם על ה"מקח טעות" שעשה עם החתן החדש, והלה נסה לבוא בדברים עם בתו שתותר על ה"תכשיט" שאינו ראוי לה ולמעמדה. אך זו התעקשה, שאם מה' יצא הדבר הרי שלו, ודוקא לו היא תנשא, ובו חפצה נפשה.

אחר הנשואין השתדלו בני המשפחה להתרחק מבני הזוג, שאינם מביאים כבוד למשפחה הנודעה.

באחד הערבים, הלך ר' משה ברחוב ומצא את בתו יושבת לבדה על מדרגות הבית, ומשתמה אביה מדוע אינה ספונה בביתה החמים, נענה, שבטלה לומד שם עם אליהו הנביא והיא אינה חפצה להפריע לו. דבריה העלו את חמתו עד להשחית - "מעשיות כאלו מספר חתנו הנחמד לבתו כדי לזרק אותה החוצה מהבית: לומד עם אליהו הנביא..."

קרא ר' משה לחתניו, וספר להם את המעשה הנבזי, ויחדיו החליטו לעלות אליו ולהטעים את החצוף מנחת-לשונם, ואולי גם קצת מנחת-זרועם.

אך משנהיח הראשון שבהם את רגלו על המדרגה התחתונה לבוא הבית, נפל תחתיו ללא רוח חיים. הבינו הנותרים שיש דברים בגו, ובקשו לפייס את החתן.

אך ר' נתן, משראה שבגללו נגזרה מיתה על אדם, נהג בעצמו את ענישו של הורג נפש בשגגה, ויצא לגלות. ולא פחות מכך, הניעו הפחד מידו הקשה של חמיו וגיסיו.

ר' משה העשיר שראה שנשאר עם בתו העגונה, החל לחפש את חתנו בכדי לפייסו. אך הלה נעלם ללא עקבות. החל ר' משה לשלח אגרות לכל מקריו וידידיו בערים השונות הקרובות והרחוקות, לרבנים שונים, לפרנסים וראשי הקהל, ובהן תאור של חתנו האובד, ובקשה לאתרו, לפייסו בדברים, ולהביאו חזרה לקראקוב אל אשתו העגונה ובתו.

חלפו חֲדָשִׁים, וְכָל סִימָן חַיִּים מֵהַחֲתָו הִנְעָדָר לֹא נִתְקַבֵּל.

ר' נתן עָרַף אֶת גְּלוּתוֹ כְּדַבְעֵי, וְלֹא לוֹ בְּעִיר אַחַת יוֹתֵר מִלִּילָה אֶחָד, כִּף שֶׁשָּׁשָׁה הָיָה לְאַתְרוֹ. אֶף בְּדַיּוֹק כִּעֲבוּר שָׁנָה לְהִסְתַּלְקוּתוֹ, שָׁב ר' נָתָן הַבֵּיתָה וְנִתְקַבֵּל שָׁם בְּכַבּוּד רָב.

מה הניעו לשוב, וכיצד מצאוהו? - מעשה שהיה כף היה:

בְּאַחַד מֵעֲרָבֵי הַשְּׁבָתוֹת, הִזְמַן ר' נָתָן יַחַד עִם קִבְצָן נוֹסֵף אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל אֶחָד מֵעֲשִׂירֵי הַקְּהֵלָה לְאָכּוֹל שָׁם אֶת סְעוּדַת הַשְּׁבָת. הַקִּבְצָן הָאֲחֵר חָמַד לוֹ אֶת אַחַת מִכַּפּוֹת הַכֶּסֶף, וּמִחֲשֵׁשׁ פֶּן יִבְחִינוּ בְּנֵי הַבַּיִת בְּחִסְרוֹנָה וַיִּחְפְּשׂוּ בְּכִלְיוֹ, הַחֲלִיט לְהִטְמִינָהּ בְּכִלְיוֹ שֶׁל ר' נָתָן. אָכּוּ, מִי מִבְּנֵי הַבַּיִת הַבְּחִין בְּחִסְרוֹן הַכֶּף, וְחִפּוּשׁ נִעְרַף בְּכִלְיָהֶם שֶׁל הַקִּבְצָנִים, וַתִּמְצָא הַכֶּף בְּאַמְתַּחַת ר' נָתָן. אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה!

ר' נתן נִלְקַח לְבֵית הָרַב וְשָׁם נִגְזַר דִּינוֹ, שֶׁלְאַחַר הַשְּׁבָת יַעֲמְדוּ בְּשׁוּרָה כָּל בְּנֵי הָעִיר וְהוּא יַעֲבוּר בֵּינֵיהֶם וְיִסְפֹּג אֶת הַמַּכּוֹת, הַקְּלָלוֹת, הַיְרִיקוֹת וְהַעֲלִבּוֹנוֹת הַמַּגִּיעוֹת לְגַנְבֵי שְׂכָמוֹתוֹ, הַמְנַצֵּל אֶת טוֹב לְבוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת לְהַעֲלֵמַת כַּפּוֹת הַכֶּסֶף שָׁלוּ.

אָכּוּ כִּף הָיָה, וְהוּא עָבַר בֵּינֵיהֶם וְסִפַּג אֶת הָרְאוּי לוֹ בְּנִפְשׁ שְׁלוֹה.

הַתְּנַהֲגוּתוֹ הָאֲצִילִית עוֹרְרָה אֶת תְּשׁוּמַת לְבוֹ שֶׁל פְּרָנָס הָעִיר שֶׁהִתְבּוֹנֵן בְּפָנָיו וְצוּרַת הַהִתְנַהֲגוּת שָׁלוּ, שֶׁלֹּא תִאָּמַר לְדָמוֹת הַקִּבְצָן וְהַגָּנֵב הַמְקַבְּלִים. וְאִזּוֹ נִזְכָּר הוּא בַּמְכָּתָב שֶׁקִּבֵּל מֵר' מֹשֶׁה יַעֲקֹבֹבִיץ, וְכִי הָאִישׁ הַמְבָּזָה עוֹנָה לְתַאֲוֵר הַחֲתָו הִנְעָלָם.

קָרָא הַפְּרָנָס אֶת הַקִּבְצָן לְבֵיתוֹ, וְהַחֵל לְחַקֵּר אוֹתוֹ לְשִׁמוֹ וְלִמְקוֹמוֹ. וְהֵלָה לֹא הִסְתִּיר דָּבָר, כִּי הִבִּין שֶׁמָּה' הָיָה הַדָּבָר לְבִזּוּתוֹ בְּבִזּוּי גְּדוֹל כָּל כֶּף, בְּכַדִּי לְכַפֵּר עַל חֲטָאוֹ שֶׁבִּשְׁוֹגַג וְלִהְיִיבוֹ אֶל בֵּיתוֹ.

ב. הדין תורה שהשאיר את ה"מגלה עמוקות" לרב בעיר קראקא

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ בַּעַל "מִגְלַת עֲמוּקוֹת" זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אֵב בֵּית דִּין קְרָאקָא, נוֹדַע לְגָאוֹן אֲדִיר וְאִישׁ קְדוֹשׁ מְאֹד.

פַּעַם אַחַת גָּמַר בְּדַעְתּוֹ לַעֲזֹב אֶת הַרְבֵּנוֹת בְּקְרָאקָא וְלִהְיוֹת יָשֵׁב בְּעִירָה קְטַנָּה, כְּדִי לְהִיּוֹת יוֹתֵר פָּנוּי לְעֵסֶק הַתּוֹרָה וְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדָאֵי הָיָה לוֹ עוֹד הַרְבֵּה עֲנִיָּנִים בָּזָה.

וּכְבָּרָם בָּא לְקַיֵּם מַחְשַׁבְתּוֹ, עָמְדוּ לְפָנָיו לְדִין, עָנִי עִם עֲשִׂיר, וְהִצִּיעוּ טַעֲנוֹתֵיהֶם שֶׁיִּפְשַׁר בֵּינֵיהֶם. הָעֲשִׂיר טָעַן, כִּי הָעֲנִי הַתְּפָרָס מַחְנוּת קְטַנָּה לְמַכִּירַת "בֵּיִיגְלֵעֵר" וְהָרוּיחַ מְעַט וּבְטָרְחָה גְּדוֹלָה, וְהָיִיתָ שֶׁהוּא אִישׁ יָרָא שְׂמִים וְעוֹבֵד ה', הִצַּעַתִּי לוֹ לַעֲשׂוֹת שְׂתָפוֹת עִמִּי, שְׂאֲנִי אֶסְפֶּק לוֹ דִּי פְּרָנָסְתוֹ, וְהוּא יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה. הוּא הִסְכִּים לְדַבְּרֵי וְסָגַר אֶת חֲנוּתוֹ וְהִתְחִיל לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וְעִבּוּדָה; וְאֲנִי מִימְתִּי הַבְּטָחָתִי וְנִתְתִּי לוֹ פְּרָנָסְתוֹ מִדֵּי שְׂבוּעֵי. וְעַתָּה, כִּעֲבוּר ג' חֲדָשִׁים, הִתְחַרַּט הָעֲנִי עַל הַדָּבָר וְרוֹצֵה לְחַזֵּר לְחֲנוּתוֹ, וְאֵינְנוּ מְרַצָּה בָּזָה כִּיּוֹן שֶׁכָּבַר זְכִיתִי בְּמַצּוֹה. לַעֲמָתוֹ טָעַן הָעֲנִי וְאָמַר: אֲמַת

מגלה עמוקות - תינו ופעלנו

הדבר שהעשיר רצה להיטיב עמי שאוכל לישב על התורה והעבודה במנוחה ושלום, אבל איני חפץ בזה עוד, כי כשהתפרנסתי מן החנות לא הסחתי דעתי מה' יתברך אף לרגע אחד, כי כשהתחלתי לטחון הקמח, קויתי לה' שייצא קמח טוב מברך ונקי; וכשהסקתי התנור, קויתי לה' שהעצים לא יהיו לחים ויהיו יפים להבערת התנור ואפית הבייגלער; ואחר כך התפללתי לה' שאצליח למכור הכל. וכאשר התחלתי ללמד במנוחה ושלום, ראיתי שהנני שוכח מה' יתברך כי פרנסתי מזמנת לי - על כן רצוני לחזר לחנותי, כי טוב לי אז מעתה.

כששמע ה"מגלה עמוקות" אלו הטענות אמר: אם יהודים כאלו נמצאים בעיר קראקא, איננו עוזב את העיר. וכך היה שנשאר שם - ושם מנוחתו כבוד. זכותו יגן עלינו.

(כ"ק אדמו"ר מטאהש שליט"א, "עבודת עבודה", קנדה תשנ"ד, עמוד שי"ז).

פרק

א. מעשה הקצבים שהאכילו טרפות בימיו של בעל ה"מגלה עמוקות":

בשנת שמ"א, מת בקראקוב קצב אחד והשאיר אחריו את בנו היתום. אחד מחבריו הקצבים הכניסו לביתו וגדלו כבנו, יחד עם עוד יתום נוסף. שניהם היו עוזרים לאביהם - מאמצם בחנות האטליז שלו בכל עבודות הבשר: לחתכו, למלחו וכדו'.

שני היתומים עבדו בפרך ולמדו כך בדרך הקשה את סודות המקצוע. השנים גדלו ללא תורה וללא יראת שמים, והיו לנערים מגשמים כשוליות קצבים לכל דבר.

באותם ימים, מחירו של הבשר היה גבוה מאד, בשל המסים הרבים שהטלו על מכירתו: מס העיר, מס המלך ומסי הקהלה - חוץ משכר השוחט, הבודק המנקה, וההפסד על חלקים האסורים באכילה, שהעלו את המחיר לגבהים כאלו שרק העשירים ביותר יכלו להרשות לעצמם לקנותו. לבתיהם של אלו היו מגיעים השנים עם משלוחי הבשר מן האטליז.

יום אחד מצא אחד מן היתומים מטבע, ובחושו המסחרי הבריא הבין, שלא יהיה לו כדאי לבזבז אתו, אלא החליט לעשות עמו עסקים.

מה עשה? למחרת, הלך לרחוב הגוים וקנה שם בשר טרפה, שמחירו היה נמוך לאין שעור ממחירו של הבשר הכשר, וצרף את חתיכת הטרפה אל משלוח הבשר הכשר, אותו הביא לביתו של אחד מעשירי העיר. כמוכן, שהתשלום עבור המשלוח עלה בהרבה על המחיר שהשב אל האטליז, ואת ההפרש שלשל היתום אל כיסו.

את הרוח השקיע היתום בקניית כמות גדולה עוד יותר של בשר טרפה. וכך הלך והגדיל את הונו. כל זאת, כמוכן, תוך שהוא מסתיר היטב את הדבר מעיני הקצב. מעיניו של חברו לא יכול היה להסתיר, ובמשך הזמן הפך גם היתום השני לבעל סוד ולשתף פעיל לדבר עברה.

עם הזמן. הלכו השנים ושכללו את שיטות העבודה שלהם. והיו מעכבים את התשלום עבור המשלוחים לבתים אצלם ליום יומים. ובאותו הזמן היו מנצלים לקניית בשר טרפה שנמכר למחרת כבשר כשר.

השלב הבא היה לביים ריב ביו אחד הנערים למעסיק, כך שזה שלחו מעל פניו והלה הלך והשכיר עצמו למשלוחים באטליז אחר, שם הפעיל את אותה השיטה להפקת רווחים.

עם הזמן הלך הונם וגדל, ועם האכל בא התאבון, והעבודה עבור אחרים כבר לא נראתה להם כמספיקה, והם החליטו לפרש ולפתח באמצעות הסכום שבידיהם אטליז משלהם, מתוך הכוונה להפעיל את שיטתם למכור בשר טרף ככשר באופן נרחב יותר.

כך עשו. במקביל לפתיחת החנות ברבע היהודי, שכרו מחסן באזור הנוצרי, שם היו שוחטים או הורגים מדי פעם עגל או פרה ללא פקוח רבני באופן לא כשר, ומוכרים את בשרם בחנותם ככשר.

עבודתם נעשתה בזהירות ובפיקחות רבה, כך, שיכלו להמשיך בתרמית לאורך שנים. איכות הבשר והמחירים הזולים שיכלו להציע, הביאו באופן טבעי להגדלת מספר הלקוחות שלהם על חשבון בעלי אטליז אחרים, ומסחרם ורווחיהם עלו מעלה מעלה.

עם העושר בא גם הכבוד. השנים רכשו לעצמם בתי פאר, נשאו לעצמם נשים מן המשפחות המיחסות, סחרו בבקר ובצאן; כך, ששלמרות בורותם, הפכו השנים לאנשים נכבדים ומקבילים בחברה היהודית. לבנותיהם בחרו חתנים תלמידי חכמים שיכלו להתגאות בהם ולחפות בכך על בורות שלהם, ואת בניהם שלחו ללמודים בישיבות הטובות שבפולין.

שנים על גבי שנים האכילו השנים עיר שלמה, עיר המלאה בחכמים וסופרים, בנבילות וטרפות. אך... אך לא לעולם חסון, ושברם בא להם ממקום שלא תארו בנפשם.

לאחד מסעודות השמחה שהתקיימו בעיר, הזמן גם הרב בעל 'מגלה עמוקות', הלא הוא רבי נתן שפירא, הדרשו הגדול והמקבל האלקי. "צדיקים אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידם" – למדונו חכמינו זכרונם לברכה, ואכן, כאשר הגיש המלצר את הבשר – שהובא מחנותם של השנים – רתתה ידו משום-מה, ונשמטה הצלחת

מגלה עמוקות - חיינו ופעלנו

מידו ונפלה ארצה, ונמאס הבשר מאכילה. שב המלצר והביא צלחת אחרת, וכמעשהו בראשון כף בשני: שוב, משום מה, לא הצליח להביא אותה אל יעדה, והבשר שבה נשחת - כל זה למול עיניהם של כל המסבים, ובהם הרב בעל 'מגלה עמוקות'. רק בפעם השלישית, הצליח המלצר סוף-סוף להעמיד את הצלחת על שלחן המזמנים. הרב הבין שיש דברים בגו, ונמנע מלאכל מן הבשר המגוש, ואף הורה לנוכחים שלא לגעת בו.

לאחר מכן, עם שובו לביתו, שלח לקרא לקצבים בעלי החנות. משבאו לפניו, שאלם ודָרְשָׁם על אודות כשרות הבשר הנמכר בחנותם.

הללו כמובן נמנעו מכל הודאה על מעשיהם, ואשרו את כשרות הבשר בחנות שלהם. הרב, שבקי היה גם בחכמת הפרצוף, הבין מתוך הדברים שלא הכל נאמר, ולא הכל כשורה, אף הוכחות לא היו בידו.

למחרת, משהגיע אחד מחתניהם ללמודיו בישיבה, קרא לו הרב ובקש ממנו, שכאשר ישוב הביתה ישב שם, בביתו של חמיו, וילמד בקול על עגשו של המאכיל טרפות.

אכן, משחזר חמיו-הקצב הביתה, שמע את חתנו לומד לפי תמו מתוך הספר על חמרת העברה של האכל טרפות, ועוד יותר של זה המאכיל לאחרים טרפות במזיד. בין השאר למד החתן את הספור הבא מתוך התלמוד ירושלמי במסכת תרומות, המספר כך:

"מעשה בטבח (=קצב) אחד בצ'פורי, שהיה מאכיל ישראל נבלות וטרפות. פעם אחת שתה יין בערב שבת ועלה לנג ונפל ומת. והיו כלבים מלקקים בדמו. אתון ושאליו לרבי חנינא (=באו ושאלו את ר' חנינה): מהו מירמיתיה מן קומיהון (=האם מתר לטול את גוית הקצב מפני הכלבים)? אמר לון, כתיב: "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשלכון אתו" (שמות כב), וזה היה גוזל את הכלבים ומאכיל את ישראל. אמר לון, ארפונן דמדידהון אינון אכליו (אמר להם: הרפו ממנו, שמשלהם הם אוכלים)".

הדברים הפשוטים נכנסו אט אט ללבו הגס של הקצב, והחל להרהר במעשיו לארץ כל אותו השנים. הוא הרהר בעגש הצפוי על פי הספרים הקדושים, שאין לו כפרה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שאין לו תקומה מן הגיהנום לנצח, שנפשו תיקלע בכף הקלע, וכו' וכו'.

יום ועוד יום חולף, והדברים אינם מניחים לו, הוא קורא לשתפו, ואחר התחבטויות הם מחליטים לפנות אל הרב המגלה עמוקות, ראש הישיבה, ולספור לו את האמת ואת כל האמת. מסכת ההונאה שנתגלתה לעיניו היתה אדירה, והוא זמן את השנים להופיע בפני ההרכב המלא של רבני ודיני העיר, כדי לדון בענינם.

הזעזוע בין הרבנים היה גדול, וכשביקשו השנים דרך תשובה עבורם, היו ביניהם שפענו להם ואמרו, שכל דרכי התשובה נסתמו עבורם, כי "גדול המחטיאו יותר מן ההורגו".

ואולם, הרב המגלה עמוקות, מצא עבורם את דרך התשובה הראויה להם, בהתאם לעונם החמור.

מעבר לצומות, תעניות, סגופים ותפלות, גם צוה אותם הרב שלא יהינו להנות מן הכסף הרב שצברו ממכירת בשר הטורפה. מעבר לכך, כתשובת-המשקל למעשה הרע של החטאת הרבים, צוה להם הרב שיעשו כדלהלן:

בכל שבת מהשבתות הקרובות, עליהם ללכת לאחד מבתי הכנסיות ובתי המדרשות, ועם סיום קריאת התורה, כאשר בית הכנסת מלא אדם, עליהם לעלות על הבימה ולספר על מעשיהם בפרוטרוט את כל אשר עשו, שהחטיאו עיר שלמה באכילת בשר פגולים במשך שנים כה רבות. "אל תמהרו לרדת מן הבימה" - הוסיף הרב ואמר - "עמדו שם מול הקהל ושמעו את כל החרופים והעלבונות שיטחו בכם. אתם ראויים לכך, וזה חלק מכפרתכם!"

עוד הטיל עליהם הרב, שעם סיום התפלה עליהם לשכב ביציאה מבית הכנסת, כך שכל היוצא ידרך עליהם ברגליו, להשלמת סאת הכפורה שלהם. ואם ירצה מאן-דהו להוסיף משלו - יוסיף להם ללא שום מחאה מצדם.

והוסיף הרב: "כל אותה שעה שתהיו שטוחים על הארץ והקהל עובר עליכם ורומס אתכם, יהיה פיקם ממלל את ה'ידיי' של יום הכפורים: "על חטא שחטאנו לפני כל הקהל הקדוש הזה".

כך עליהם לעשות במשך חדשים, עד שיעברו בכל בתי הכנסיות ובתי המדרשות הרבים שבעיר קראקוב, אותה החטיאו.

כאשר יסימו את סבב בתי הכנסת האמור, כך שלמעשה בקשו מחילה מכל החיים בעיר - עליהם ללכת ולסבב על בתי העלמין, וכל מי שהיה בחיים בזמן שהחטיאו את העיר ויתכן וטעם טעם אסור בגלל מעשיכם - לעמוד על קברו ולבקש ממנו מחילה וסליחה וכפורה, בדמעות ובכי, עד שיעברו כך את כל המתים שחיו בשלשים השנים האחרונות.

עם סיום בקשת המחילה מכל מי שיתכן ועבר על אסור אכילת נבלות וטרפות, על השנים יהיה לצאת לגלות בת שלש שנים. לא יהיה עמם יותר מצרור אחד, ובו לא יותר מכדי סעודה אחת לקיום נפשם. לא ישהו במקום אחד יותר מ'מעט-לעת' (=יממה) אחת. חוץ משבתות וחגים. לא יבוא בשר אל פיקם בכל ימות החול, רק בשבתות וימים טובים, וגם זה רק כזית לצאת ידי חובת בשר. במקום בו ישנו לילה אחד, לא ישנו לילה נוסף. לא יתעכבו בשום מקום בגלל פגעי מזג אוויר; גשם, שלג,

מגלה עמוקות - חיינו ופעלנו

ברך וכפור לא יעצרום. לישון, ישנו רק על הארץ כשאתם מראשונותם. נדבות תקבלו רק כדי חייכם לצרף אותו היום, ופרוטה לא תותר בידיכם ליום מחר... וכל היום על זה הדרך.

עוד הורה הרב, שבכל מקום אליו יגיעו, יעלו על הבימה לעיני כל הקהל ויאמרו בזה הלשון:

"יהודים. להוי ידוע לכם שאנחנו פושעי ישראל. במשך עשרות בשנים האכלנו את קהלת קראקוב בטרפות ונבלות, והכשלנו את הרבים באלפי ורבבות אסורי תורה. עתה אנו מבקשים דרך תשובה: אָנָּא, במטותא ממכם, התפללו בעד נשמותינו החטאות לאלוקים ואדם!"

הרב סיים דבריו באמירה זו:

- "לאחר שלש שנים שתנהגו בצורה זו, רשאים אתם לחזור לקראקוב ברגל, לבתיכם ומשפחתכם. אם יתן ה' לי חיים עד אז - הכנסו אצלי ואדריך לכם את הדרך אשר תמשיכו בה. אם לא אהיה עוד בין החיים - תמצאו אצל ממלא-מקומי מכתב ערוך וחתום עבורכם, שיורה לכם את אשר תעשו!"

השנים יצאו מידי, למלא אחר הוראות הרב.

מקץ שלש שנים, שבו השנים, שבורים ורצוצים ממסע התלאות, לעירם.

לא הייתה פשוטה בקשת המחילה מאנשי העיר. מעבר לזעזוע העמוק שבגלוי שהתגאלו במאכלות אסורים במשך זמן כה רב, גם נדרש היה להכשיר מחדש את כל המטבחים שבעיר שהפכו עתה לטרפים; את מה שנתן היה להכשיר - הכשירו, ואת מה שלא היה נתן להכשיר - צריך היה להחליף ולרכש חדש, כפי שהניזק הממוני לכלל תושבי העיר היה גדול, והכעס על זוג הקצבים - בהתאם.

אחר שלש שנים, שבו השנים לחייהם הרגילים כבעלי תשובה גמורים, שצדיקים גמורים אינם עומדים במחיצתם.

דבר אחד עוד הטריד את מנוחתם, והוא: האם גם בשמים יקבלו את דרך התשובה שהורה להם הרב כמספקת, כפי שלא יסבלו מעונשי שמים שם?! אולי נדרש מהם עוד משהו? אולי אין די כמה שעשו בפקדת הרב?

עם חשש זה הגיעו אל הרב בעל מגלה עמוקות, בכדי לשכנע אותם שדי בתשובה שהם עשו על פי הוראותיו. הוא נתן בידיהם מכתב חתום, בו כתב בין השאר בזה הלשון:

"... מאחר וישני הקצבים האמורים עשו וקימו עליהם את תשובת המשקל החמורה שהטלתי עליהם כאב-בית-דין העיר וראש הישיבה, בגלל חטאייהם העצומים בכל

פְּרִטְיָהּ וְדַקְדוּקֶיהָ - לְכוּ הַנְּבִי גוֹזֵר בְּזֶה, שְׂכָשָׁם שֶׁקִּבְעֵנוּ בְּבֵית דִּין שֶׁל מִטָּה, כִּי יִקְבְּלוּ אוֹתָם בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה. וְהַשְּׂנִים הָרִי הֵם נִקְיִים מִכָּל עוֹוֹן אֲשֶׁמָּה וְפָשַׁע..."
הַמְסַמְּךְ הַפְּקֵד בִּידֵי אֶחָד הַקְּצָבִים, זֶה שֶׁפֶתַח בְּתִשׁוּבָה תִּחְלָה.

רַבִּי נֶתָן נָטַע שְׁפִירָא, בַּעַל ה'מַגְלָה עֲמוּקוֹת', נִתְבַּקֵּשׁ לִישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה זְמַן לֹא אַרוּךְ לְאַחַר מִכּוֹן.

עָבְרוּ הַשְּׂנִים, וְהַזְקֵנָה קִפְצָה עֲלֵיהֶם; וְאֶחָד מִשְׁנֵי הַקְּצָבִים בְּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה חָלָה אֶת חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ. מִצָּבוּ הַלֵּךְ וְהוֹרַע, וְנִרְאָה הָיָה שֶׁהַמְּלֶאכֶּה בַּעַל אֶלֶף הָעֵינַיִם כָּבֵד הִטִּיל טֶפֶה שֶׁל אָרֶס בְּקִצָּה חֲרוּבוֹ הָרָעָה. סָכַם בִּינֵיהֶם, שֶׁהַחוּלָה, שְׁמֹן הַסֶּתֶם יָמוּת בְּקָרוֹב, יִקַּח עִמּוֹ אֶת אַגְרַת הָרַב הַמְּעִידָה עַל הַתְּשׁוּבָה הַמְּלֶאכֶּה שֶׁעָשׂוּ, וּמִנְגֵּד יִתְחַיֵּב בְּתַקִּיעַת כַּף שְׂיָבוֹא בְּחִלּוּמוֹת שֶׁל רַעְיוֹ וְיִסְפֹּר לוֹ בְּפִרְטוּט אֶת שְׁנֵתֶרְחַשׁ עִמּוֹ בְּשָׂמַיִם, בְּבֵית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה, בְּכַדֵּי לְהַרְגִיעוֹ וּלְהַבְטִיחוֹ שֶׁאֵיכּוֹ תְּשׁוּבָתָם הַמְּלֶאכֶּה מְקַבֵּלֶת בְּשָׂמַיִם.

בַּעַת טְמִינַת הַגּוֹיָה בְּעַפְרָה, לְקַחוּ אֲנָשֵׁי הַחֲבֵרָה קְדִישָׁא אֶת אַגְרַת הָרַב הַמְּגַלְגֶּלֶת, וּנְתַנּוּהָ בְּיַד יְמִינוֹ שֶׁל הַמְּנוּחַ, וְכִי נִטְמָן וְהֵלֵךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ.

הַשְּׂתָף הַחַי חֲכָה בְּסִבְלָנוֹת שְׂיָבוֹא שֶׁתְּפֹו הַמַּת בְּחִלּוּמוֹ. וְאֵכּוֹ, מִיד אַחַר סִיּוּם יוֹם הַשְּׁלוֹשִׁים, נִרְאָה הַמַּת בְּחִלּוּמוֹ שֶׁל הַקְּצָב הַחַי, וְסִפֵּר לוֹ אֶת כָּל שֶׁעָבַר מִיּוֹם הַפְּטִירָה וְהֵלֵאָה.

לְבוֹשׁ הָיָה בְּנִגְדִים לְבָנִים כְּתַכְרִיכֵי הַפֶּשֶׁתוֹן שֶׁבָּהֶם נִטְמָן, וְהָאִיר בְּמִרְאָהוֹ. הֵיטָה נִסּוּכָה בּוֹ מִיּוֹ שְׁלוֹהָ שֶׁלֹּא הֵיטָה בּוֹ בְּחִיּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה.

דְּבָרִים רַבִּים סִפֵּר הַנִּפְטָר לְחֵבְרוֹ הַחַי, עַד כִּמָּה מִתְחַשְּׁבִים בְּדַעְתּוֹ שֶׁל ה'מַגְלָה עֲמוּקוֹת' בְּשָׂמַיִם, וְעַד כִּמָּה הוּא חָשׁוּב שָׁם - וְעַד כִּמָּה גְּדוֹל הָיָה עוֹוֹנָם וְאֲשַׁמְתָּם אֱלוֹלָא שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה...

הוּא סִפֵּר לוֹ דְּבָרִים כְּהוֹיָתָם וְכִסְדָּרָם, כִּי:

עִם פְּטִירָתִי, לֹוֹ אוֹתֵי הַמְּלֶאכִים אֶל בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה, לְמִשְׁפָּט שֶׁמְּנוֹ חֲשִׁשְׁתִּי כָּל כֹּף. הָיָו בִּינֵיהֶם רַבִּים מְלֶאכִי חֲבָלָה שֶׁבִקְשׁוּ לְפָגַע בִּי, אִךְ כִּנְגָדָם עָמְדוּ אַרְבַּעַה מְלֶאכִי-שָׂרֵת צַחֲוִרִים, שֶׁסָּכְכוּ עָלַי בְּכִנְפֵיהֶם לְבַל אֶפְגַּע, עַד שֶׁבִאֲתִי לְמָקוֹם הַמְּשֻׁפָּט. שָׁם, בְּמָקוֹם אֲשֶׁ-אוֹכֶלֶת-אֵשׁ, עָמְדָתִי בְּחִיל וּבְרִטָּט, כְּאֲשֶׁר כָּל מַעֲשֵׂי הַטּוֹבִים וְהָרָעִים עָלֵי-חֲלָדֵי הָיוּ נִקְרָאִים בְּזֶה אַחַר זֶה, דְּבָר לֹא נִחְסַר. הִצַּעַר עַל הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים וְהַבּוֹשָׁה מֵהֶם הָיָה כֹּה גְּדוֹל. וְלַעֲמַת זֹאת, הַשְּׂמָחָה וְהַגְּאוּהָ בְּטוֹבִים הָיוּ לְאִין שְׁעוֹר. כָּל הַסּוֹכְבֵי אוֹתוֹ - מִמְּדָבָר חֵי צוּמַח, אוֹ דוּמַם, בָּא לְהַעִיד לְטוֹבָתִי אוֹ לְרַעְתִּי. דְּבָר לֹא נִמְלַט מֵעֵינַי בֵּית הַדִּין שֶׁל מַעְלָה.

כל מעשי הרעים באו ועמדו לנגד בית הדין, בעקר על כך שהחטאתי את הרבים יצא הקצף. ומנגד עמדה לי התשובה שעשיתי לטובתי, ש"אין לה דבר שעומד בפני התשובה".

אולם, אז החלו להופיע בבית הדין אלפי ורבבות נשמות בני אדם, לכנות ברבן אף כתמים שחורים עליהן, וכל אחת מתלוננת על כתמי חטא אלו שנגרמו בגלל אכילת מאכלות לא כשרים, שגם אם בשוגג נעשתה העברה, עדין הנזק המכתיים ישנו, והכל נגרם בשלנו, ונדרש עונש על מעשים אלו.

זאת ועוד, נשמות בהמות חיות ועופות, החלו להופיע ברבבותיהן, תוך שהן מאשימות אותי במצבן, כי במעשינו גרמנו לכן, שנשמות אלו לא ימצאו את תקונם בשחיטה ובאכילת בשרן בקדשה ובטהרה על שלחנם של צדיקים, ובמיוחד בסעודות השבתות והחגים; וכטריפות ונבלות אין להם תקון, ושוב יאלצו לחזור לעולם הגשמי לתקון נוסף, דבר הגורם להם צער אין קץ.

מצבי היה בכי רע - ספר הנפטר.

אז, נזכרתי במגלה הנתונה בידי הימנית, והצגתי לעיני בית הדין. ומשראו הדינים שהחתום עליה הוא הרב בעל 'מגלה עמוקות', קבלו את דבריו, ולמרות הנזק העצום שגרמתי במעשי, החלט בבית הדין להוציאני זכאי דיני, כיון שהתשובה שעשינו מקבל בעיני בית דין של מטה, ו"תורה לא בשמים היא", ולכן מקבלת התשובה גם בבית דין של מעלה. פסק דיני יצא לזכות, ונשלחתי אל הצדיקים שנגו עדו, שם חכתה לי חפה של זהב, שם אני יושב עתה ונהנה מזיו השכינה.

הנפטר סיים את ספורו, והוסיף: ואם דואג אתה לעצמך, מה יהיה עמך בדינך והאיגרת אינה בידיך, הריני לגלות לך שאין לך ממה לחשש; שכן מיד עם בואי הנה, הלכתי להקביל את פני הרב המגלה עמוקות במקומו שנגו עדו העליון, והוא קבלני בפנים מאירות ושמח לקראתי. ואף אמר לי, שכיון שיצא הדין לטובה, הרי שבית הדין של מעלה לא ישוב לדון בדבר. ובהגיע יומי, מקומי מבטח בין כל שאר בעלי התשובה, שבמקומם הגבוה אפילו "צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד".

פרק 1

א. "הוא שאומרים עליו שדבר אתו אלהו פנים אל פנים"

שעה שהשתטח כ"ק מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א על קברי צדיקים בקראקא, הגיע גם לציון של הגאון הקדוש מורנו הרב נתן נטע שפירא זכותו יגן עלינו, בעל מחבר ספר הקדוש "מגלה עמוקות", ביום י"א בתמוז תשמ"ח. ראש הישיבה, הגאון

רבי מנחם ארנסטר שליט"א, הקריא את הנסח הכתוב על גבי המצבה, וכשהגיע למלים "הוא שאומרים עליו שדבר אתו אליהו פנים אל פנים", נזדעזע האדמו"ר שליט"א מאד ונתלהב, בחזרו על לשון זקנו הקדוש, ה"אמרי חיים" זכותו יגן עלינו; שאומר בפרשת בהעלותך, ד"ה "להגיד שבחו של אהרן שלא שנה", בזה הלשון: "וכן מצינו בספר 'מגלה עמוקות' בהקדמה, אשר אליהו בא אליו ואמר לו, אשר באותו נגון שהוא אומר השירות, אומרים כעת גם מלאכים למעלה!"...

(מסע פוליו", בני ברק, תשנ"ה, עמוד ע"ג)

ב. מן השמים הסכימו שבעל "מגלה עמוקות" יהיה משיח

שמעתי מאיש אחד, שהרב מסיקהל, רבי זונדל, סיפר ששמע מהרב הצדיק בוצינא דנהורא ("השר שלום") מבעלזא זכר צדיק לברכה, זכותו יגן עלינו, שספר מעשה מה"מגלה עמוקות" זכר צדיק לברכה, זכותו יגן עלינו.

בדורו היה פקודה מן השמים שמשוים יבוא מחמת שבדור הזה היו צדיקים גדולים,

ומן השמים הסכימו שבעל "מגלה עמוקות" יהיה משיח מחמת טעם כמוס.

והבעל דבר היה מקטרג ואמר, שהדור אין ראוי לכך, רק אם יניחו לו ויעמד בנסיון, ובאפן שלא יגידו שום מלאך ושום נשמה מהנפטרים להם מה הוא (הינו שהוא הבעל דבר).

והכרחו בית דין של מעלה להסכים לו, וכרוז יוצא לפניו שלא יגידו מזה שום מלאך

ושום נשמה להם, כי ענש יענש.

ואמר הבעל-דבר, כי אליהו הנביא, יען כי הוא לומד עמו כל לילה, שלא יבוא אליו כפה ימים. אליהו הנביא אמר מכבר לבעל "מגלה עמוקות", אם יבוא אצלו שום מלאך וירצה ללמד עמו ומסר לו סימנים לידע אם ראוי הוא ללמד אצלו, כי גם בשעה שאלהו הנביא היה לומד עמו לא היה מגביה עיניו להסתכל בו, מחמת יראה ומחמת ענוה לא הסתכל בפניו.

ובעל-דבר הזה היה בא תחלה להב"ח (הבית חדש) זכרונו לברכה, ואמר לו שירצה ללמד עמו קבלה, כי מן השמים שלחוהו אצלו, כי "מגיד" הוא כמו לה"בית יוסף". ואמר לו הב"ח, שיתן לו שהות שלוש ימים, כי לדבר זה צריך הכנה גדולה, והניח לו. והב"ח היה מתפלל להודיע לו אם ראוי לכך, או לא, ולא היו מודיעים לו. והשתטח על קברי אבותיו להודיע לו. בלילה בא אביו של הב"ח ואמר לו שלא ילמד אצלו.

לאחר ג' ימים בא הבעל-דבר אצלו ואמר לו, צא ממני! והלך אל ה"מגלה עמוקות" ואמר לו, שהוא רוצה ללמד רזיו עליונים, ועתידות, וקבלה מעשית, והיה מצר לו. ובעל ה"מגלה עמוקות" הזה, שכח מה שאמר לו אליהו הנביא מכבר, מהסימנים לבדוק אותו, והיה מתחיל ללמד עמו. ובעל ה"מגלה עמוקות" בתוך הלמוד הבין שאינו מן הקדשה, והיה מגביה עיניו להסתכל בפניו. וזכר אשר אמר לו אליהו

מגלה עמוקות - תניי ופעליו

הנביא, ואמר לו שהוא רוצה לבדוק אותו. ובדק אותו, ומצא את הסימנים שהוא אינו מן הקדושה, ולא רצה ללמד עמו.

ואחר כך הלך אל ה"ז, ואמר ה"ז זכרונו לברכה, שאינו צריך ללמד עמו.

אחר כך היה מתלבש בשבתי צבי ימח שמו, וגדולי עולם היו בהסכמה עמו וכו'. ושלח אל ה"ז דברים שבינו לבינו שאינו ידוע לשום אדם, כדי להסכים עמו, ולא רצה ה"ז. ושלח לו בנו ושני בני אדם לבדוק אותו, ואמר להם, אם יראו שעובר על דברי חכמים כל שהוא, ידעו ששקרן הוא. והיו רואים אותו שהוא עובר על דברי חכמים שיטשו פרקדו, והיו צועקים ששקרן הוא, ודבריהם אינם נשמעים.

ומחמת זה באו צרות גדולות על ישראל. וה' יתברך יצילם מפאן והלאה.

עד כאן שמעתי.

(הרב הצדיק, רבי אריה מרדכי רבינוביץ זכר צדיק לברכה, אב בית דין בני ברק, "קריני ראם" בני ברק תשנ"ה, חלק א' עמוד עה)

לאחר הסתלקות בעל "מגלה עמוקות", ביום אחד בא אברך צעיר לקראקא, הוא פנה אל גבאי בית הקברות כשבקשה בפיו: מכיון שראה כי בקרבת קברו של הגאון בעל "מגלה עמוקות" מצויה חלקת קבר פנויה, חפץ הוא לרכש חלקה זו עבור עצמו. כאשר שמע הגבאי את דברי האברך, החל לגער בו: "מי אתה כי תחשב עצמך ראוי לשכב במקום קדוש כזה?". אולם האברך לא הרפה. הוא היה מוכן לשלם סכום נכבד עבור רכישת הקבר.

חלפו ימים. יום אחד החל הגבאי לחשב בעניו, ואמר לעצמו: "הן הוצאות שמירת בית הקברות מרבות, הקפה ריקה, והנה הזדמנות נדירה לפני למלא את הקפה, שכן אברך זה מוכן לשלם סכום נכבד עבור רכישת הקבר הסמוך לקבר בעל "מגלה עמוקות". אגש אליו, אטל ממנו את הכסף, ואז יסדר הכל. מכיון שאני כבר זקן אין לי מה לחשש, ימי ספורים; ואלו אברך זה, בעת בא יומו, יהיה חסר אונים, כאשר אני לא אהיה כבר בעולם והוא לא ידע אל מי לפנות..."

וממחשבה למעשה, גבאי בית הקברות נגש אל האברך, נטל ממנו את הכסף והכניסו לקפת "חברה קדישא", אף את הקבר לא רשם על שמו של האברך. באותו יום נסתלק לפתע האברך לבית עולמו. נחרד הגבאי חרדה גדולה, שכן אפילו את שמו לא היה מוכן למסור. אף במחשבה שנייה נרגע הגבאי: הן אין לאברך זה קרובים וידידים, אם כן, אין איש יודע מכל המעשה, מה עוד שפסוף הקבורה הלך למטרות צדקה וזכות גדולה היא לאברך זה. אשר על כן נקבר האברך בחלקה צדדית, לא באותה חלקה ליד בעל "מגלה עמוקות" שרכש לעצמו בחיו.

בלילה בחלומו ראה הגבאי את האברך שבא אליו בטענה: הרי עשינו עסקה ואתה לא קימת את חלקך, לכן תובע אני אותך בפני בית דין של מעלה. נחרד הגבאי מאד. אולם, משהאיר הבקר אמר לעצמו: "חלומות שוא ידברו, ואין לי להשגיח עליהם". ברם, לאחר השנות החלום פעמים ושלוש, ראה כי אין הדבר פשוט כלל וכלל. נכנס, איפוא, אל הרב בעל הב"ח שכהן כרב בקראקא, ספר לו את כל המעשה והוסיף ואמר כי אינו מוצא מרגוע לנפשו. השיבו הרב בעל הב"ח: "אל תפחד, והיה כי יבוא האברך לפניה שנית בחלום, אמור לו: "לא בשמים היא", ואם הנך חפץ בדין תורה, בא לדין תורה בתאריך פלוני לפני הרב". כאשר נגלה האברך אל הגבאי בחלום הלילה, מסר לו הלה את דברי הרב. האברך הסכים לכהן. מידי התקינו מחיצה בבית הכנסת, וכאשר הגיע זמן "דין התורה", שמעו כמין רעש מאחורי המחיצה, ואז הבינו כי האברך בא לדין. צנה הרב אל האברך כי יטען את כל טענותיו, ואז ספר האברך את כל הספור. כאשר גמר, פנה הרב אל הגבאי ושאלו: "מה יש לך להשיב?" "אמת", השיב הגבאי, "כה היה ספור המעשה, אולם מעולם לא עלה בדעתי לקבור במקום זה, שכן אין זה לפי כבוד הרב בעל "מגלה עמוקות". מה עוד, גם את שמו של האברך איני יודע. מאחר שלא רצה לומר לי..."

פנה הרב לעבר המחיצה ואמר: אמור לנו מי אתה ומה שמך, ואז נראה אם ראוי הנך לשכב ליד הגאון בעל "מגלה עמוקות". האברך לא הסכים בשום אופן לגלות את שמו, וטעמו שמור עמו. אז פסק הרב: "לכאורה, חייבים אנו לקבור את האברך ליד בעל "מגלה עמוקות", שכן על חלקה זו שלם במיטב כספו, אף מאידך גיסא אין אנו יודעים מי הוא, ואולי אין זה לפי כבודו של הגאון בעל "מגלה עמוקות" שאברך זה ישכב לצדו. אשר על כן אנו נפתח את הקבר ליד בעל "מגלה עמוקות", ואתה - פנה הרב אל האברך - אם ראוי אתה לשכב ליד בעל "מגלה עמוקות", תעבור לבד אל הקבר אשר קנית בחייה..."

הגבאים עשו כן. למחרת עם בקר באו לבית הקברות ויחדו לבם: קברו של האברך היה רק, ואלו הקבר ליד בעל "מגלה עמוקות" היה מלא... הקימו הגבאים מצבה על קברו וכתבו עליה: פה נטמן האברך לא נודע מי הוא, "יעיד עליו רעו". לאחר שנים, נמחה הכתוב מהמצבה.

בשנת תקצ"ב הקימו מצבה חדשה על הקבר, וחרטו עליה את הדברים הבאים:

כי רב כבודך בשם תפארת
להשאר בדור דורים למזכרת
גבאי החברה קדישא זאת אל לבם השיבו
ומצבה חדשה על קברו הציבו
תקב"ץ לב"ק לבריאות ארץ ושמים".

"ציון לנפש חיה פה מצאנו
ודעת שמה לריק יגענו
יען נמצא קבור באשמים
ותמחנה אותותיו מרב שנים
אכן יגיד עליה רעו גאון עוזנו
מגלה עמוקות ומגיה חשבנו

כדי לפענח את הספור הזה, נעתיק עוד ספור שנרשם בפנקס החברה קדישא.

בימי הרב הגאון-עולם והנורא בעל "מגלה עמוקות" זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא, רב בקהלה קדושה קראקא, בא לשם בחור אחד, לא נודע מאין הנהו, וחפש לו מעמד לשרת שמה. ונשתכר אצל בעל בית אחד, בעל חנות גדולה, להיות משרת בחנותו, ועשה עבודתו באמונה. והתנה עם בעל הבית בפרוש על זה האופן יהיה אצלו משרת, שיוכל לילך ערב ובקר לתפלה אל בית הכנסת. והסכים על זה בעל הבית. ומאז בא הבחור אל החנות, נתברר העסק והמסחר למעלה ראש בשפע ברכה.

פעם אחת הלך הבחור המשרת הזה לבית הכנסת להתפלל תפילת שחרית כמנהגו. בתוך כך באו סוחרים ממרחקים והמון אדם רב אל חנותו של בעל הבית, עד שלא היה יכול למלא לכל אחד משאלותיו, והבחור הלזה אחר מלבא. ושאל הבעל הבית כמה פעמים את המשרת איפה הוא? והשיבו, כי עדין לא בא מבית הכנסת. וילך הבעל הבית בחרי אף לראות מדוע בושש מלבוא; אם האריך בתפלתו יסלח לו, ואם אף מבלה זמנו בבטלה, אז יקח נקם ממנו. וכאשר בא לבית הכנסת, ויראהו עומד ומסתכל כלפי מעלה על ציורי התקרה, ואיו אומר ואיו דברים בפיו, וירץ אליו בחמת רוח ויכהו מכת לחי. וכל המתפללים שם נתאספו לראות מה זאת, והבעל הבית עזב את בית הכנסת והלך לחנותו.

והבחור הלז לא שב לבית אדוניו עוד, אף הלך אל הרב הקדוש בעל "מגלה עמוקות" מכירו מלשעבר, לטול רשות ולהפרד ממנו. ויתמרמר הרב הקדוש לנגדו למה זה תעזבנו - אבל לשוא היה כל הפצרותיו וללא הועיל.

ויאמר לו הרב הקדוש: על-כל-פנים אל תפטר אלא מתוך דבר הלכה, למען יהיה לי למזכרת נצח. הנה יגעתי בחבורי "מגלה עמוקות" ואמרתי רנ"ב אופנים על פסוק זה בפרשת ואחתנו "ויאמר ה' אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", כמנין ר"ב ל"ך, על הפצרת משה רבנו עליו השלום לכנס לארץ ישראל. אמור לי גם כבודו, מה זה אשר לא הבאתי בספרי.

ויאמר לו הבחור, יש אתי רמז מה שלא מוכא בספרים, להיות שיש ארבע חיות הקדש הנושאת המרכבה העליונה והכסא-כבוד לה ד' רגלים. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: האבות הן המרכבה, והאבות הקדושים המה שלושה כנגד שלשה רגלים. ורצה משה רבנו ע"ה לכנס לארץ ישראל, ועל ידי קדשת הארץ יוכל להיות רגל רביעי שבמרכבה. ואמר לו הקדוש ברוך הוא "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, כי כבר הכינתי את דוד עבדי להיות ברגל הרביעי", ורמז לזה "בדבר" ראשי תבות: "בן דוד ברגל רביעי". עד כאן.

ויפטר ממנו ופרח לו איש האמת.

מגלה עמוקות - תייו ופעליו

כא

בעל החנות, בראותו כי הנער לא בא עוד לביתו, התחרט מאד על שבישו ברבים, והלך במר נפש להרב הקדוש בעל "מגלה עמוקות". ובבואו לביתו, אמר לו הרב הקדוש: מה שהכית אותו על הלחי הוא לא הרגיש כלל, ולו לא עשית מאומה. אבל לי עשית - הרחקת ממנו אוהב ורע, והוא עתה על ת' פרסה ולא אראה אותו עוד, ושש אנכי על אמרותיו שהניח לי כנכתב למעלה. והוא מעשה הפלא ופלא. (על הצדיקים ועל החסידים" בני ברק תשנ"ד עמוד רע"ט)

חבנריו הקדושים הנודעים לנו:

חמשה עשר ספרים כתב רבי נתן נטע בנגלה ובנסתר. מהם שבעה על התורה. למרבה הצער לא כלם נדפסו. פרושו על הזהר נדפס עוד בחייו בלובלין שפ"ג. חדושי לרי"ף נדפסו רק בשנת ת"ף ומאז הם צרפו לכל מהדורות הרי"ף שנדפסו על הש"ס. לאחר פטירתו ביום י"ג מנחם אב שצ"ג, והוא רק בן ארבעים ושמונה, נדפס ספרו "מגלה עמוקות" שהיה לאחד מהספרים החשובים ביותר בתחום הקבלה. בספר זה רנ"ב אופנים להסבר תפילת משה בפרשת ואתחנן בספר דברים: "אעברה נא ואראה". לפי המסורת היה בדעתו לכתב אלה אופנים, אולם לפתע ככה האור בחלונו.

רשימת הספרים:

א מגלה עמוקות, רנ"ב אופנים לסדר ואתחנן בקבלה ומזים וגימטריאות על תפלת משה רבינו, קראקא שצ"ו. **ב** מגלה עמוקות על כל התורה, לבוב תקנ"ה. **ג** זוהר עם כמה חדושים ותוספות, לובלין שפ"ג. **ד** מחזור עם הוספות, קראקא שס"ח. **ה** סליחה, קראקא שצ"א - סליחה לקדושים, קראקא שצ"ח. **ו** חדושים על הרי"ף, אמסטערדאם ת"פ. **ז** אלה אופנים על אל"ף זעירא של ויקרא (כתב יד). **ח** תורת נתן על התורה. **ט** דרוש יקר ונכבד על תש"ך צרופי בראשי"ת (הקדמת בנו ל"מגלה עמוקות" ואתחנן). **י** ספר על הקבלה (לשון בנו שם). **יא** חדושים על הבי"וד' טורים (באוצר ספרי"ד א). **יב** שאלות ותשובות (לשון בנו בהקדמתו).

חבר 1000 אופנים על אל"ף זעירא של ויקרא, 252 אופנים על פסוק ואתחנן, 720 צרופים על פסוק בראשי"ת, 130 אופנים על פסוק "מאלמים אלמים בתוך השדה", 72 אופנים על ביום השבת, 42 אופנים על "וזכרתי את בריתי יעקב".

בנו של רבנו מעיד עליו בהקדמתו הנזכרת, שהניח אחריו ט"ו ספרים בנגלה ובנסתר: חובר חכרי, עשות הרבה ספרים, חקוקים בעט ברזל ועופרים, לזכרון לדור דורים, מנין י-ה עולים במספרים, חלק לשבעה וגם לשמונה מסדרים.

יומא דהילולא:

י"ג לחדש מנחם אב - יומא דהילולא רבא של הצדיק הקדוש בעל "מגלה עמוקות" זצ"ל.

וכה נחקק על מצבתו:

פה נטמן איש אלקי קדוש מן הקדמונים, מגלה עמוקות רזין ומטמונים, הוא שאומרים עליו שדבר אתו אליהו פנים אל פנים, הגאון אב"ד ור"מ מו"ה נתן נטע בן מו"ה שלמה שפירא זצ"ל, נפטר ביום ד' י"ג אב שצ"ג לפ"ק תנצב"ה.

<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך יב</p> <p>◆</p> <p>בלק</p> <p>פנחס</p> <p>מטות</p> <p>◆</p> <p>592 עמודים</p> <p>12</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך יא</p> <p>◆</p> <p>במדבר</p> <p>נשא</p> <p>בהעלותך</p> <p>שלח</p> <p>קרח</p> <p>חוקת</p> <p>בלק</p> <p>592 עמודים</p> <p>11</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך י</p> <p>◆</p> <p>אחרי</p> <p>קדושים</p> <p>אמור</p> <p>בהר</p> <p>בחוקותי</p> <p>◆</p> <p>528 עמודים</p> <p>10</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ט</p> <p>◆</p> <p>ויקרא</p> <p>צו</p> <p>שמיני</p> <p>תזריע</p> <p>מצורע</p> <p>◆</p> <p>496 עמודים</p> <p>9</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ח</p> <p>◆</p> <p>ויקהל</p> <p>פקודי</p> <p>◆</p> <p>640 עמודים</p> <p>8</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ז</p> <p>◆</p> <p>תרומה</p> <p>תצהה</p> <p>כי תשא</p> <p>◆</p> <p>560 עמודים</p> <p>7</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ו</p> <p>◆</p> <p>יתרו</p> <p>משפטים</p> <p>◆</p> <p>432 עמודים</p> <p>6</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ה</p> <p>◆</p> <p>שמות</p> <p>וארא</p> <p>בא</p> <p>בשלח</p> <p>◆</p> <p>560 עמודים</p> <p>5</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ד</p> <p>◆</p> <p>מקץ</p> <p>ויגש</p> <p>ויחי</p> <p>◆</p> <p>512 עמודים</p> <p>4</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ג</p> <p>◆</p> <p>חיי שרה</p> <p>לתולדות</p> <p>ויצא</p> <p>וישלה</p> <p>וישב</p> <p>◆</p> <p>624 עמודים</p> <p>3</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך ב</p> <p>◆</p> <p>נח</p> <p>לך לך</p> <p>וירא</p> <p>◆</p> <p>544 עמודים</p> <p>2</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>	<p>ספר</p> <p>תורת</p> <p>הזהר</p> <p>תרגום</p> <p>הזהר</p> <p>בלשון</p> <p>הקדש</p> <p>כרך א</p> <p>◆</p> <p>הקדמות</p> <p>לתורת</p> <p>הזהר</p> <p>הקדמת</p> <p>הזהר</p> <p>בראשית</p> <p>◆</p> <p>640 עמודים</p> <p>1</p> <p>מפעל</p> <p>העופה</p>
--	--	--	---	---	--	---	---	--	--	--	---